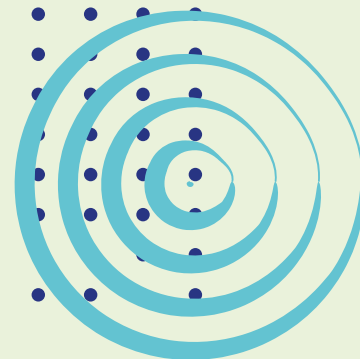
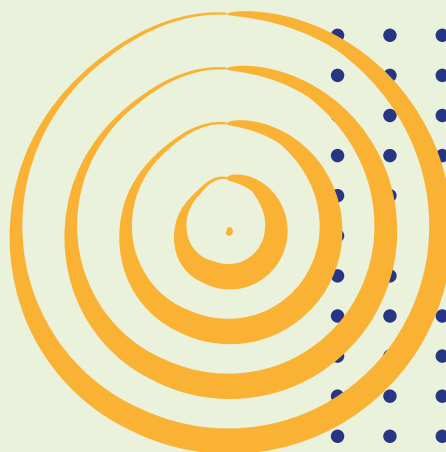
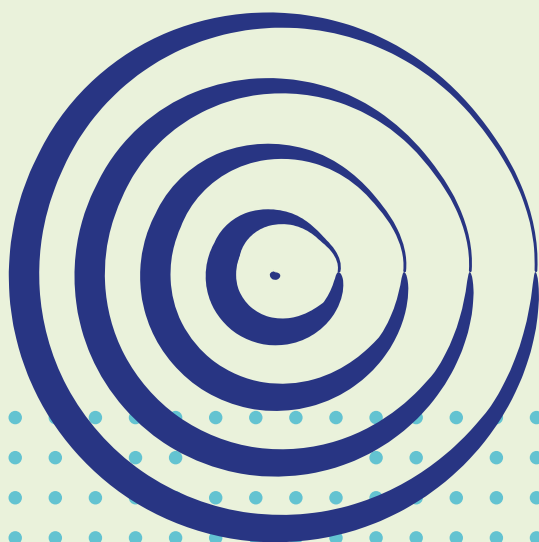

WIELKOPOLSKA IZBA LEKARSKA

**15 lat Wielkopolskich
Spotkań
Pneumonologów
Dziecięcych i Pediatrów**

s. 10

**Rola lekarzy dentystów
w zapobieganiu
przemocy wobec
dzieci**

s. 16

***Z medycznej wokandy:
Sądy lekarskie
a wykładnia zasad
etycznych***

s. 20

Zdobywaj wiedzę z EDU WIL

II OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA MEDYCyny TROPIKALNEJ

Jubileuszowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa z okazji 60-lecia działalności Katedry i Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UM w Poznaniu

15 czerwca 2023

wydarzenie hybrydowe,
dla członków WIL bezpłatnie, obowiązują zapisy

Zapraszamy:

lekarzy rodzinnych • epidemiologów • zakaźników • chirurgów
internistów • pediatrów • okulistów • położników
oraz innych osób zainteresowanych tematyką medycyny tropikalnej

eduwil.pl/medycyna-tropikalna/

WIELKOPOLSKA
IZBA
LEKARSKA

**UBEZPIECZENIE NA WYPADEK NIEZDOLNOŚCI DO PRACY W WYNIKU
NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU
DLA LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW**

Oferta Ubezpieczenia została przygotowana przez INTER-ŻYCIE Polska, według pomysłu i na zlecenie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej specjalnie dla jej członków (do 75 r.ż.), dostępna od 1.06.2023 r.

ATUTY OFERTY:

- Świadczenie **dziennie 250 zł**, niezależnie od wysokości uzyskiwanych przychodów i formy zatrudnienia.
- Koszt ubezpieczenia to **tylko 34 zł/miesiąc**, a wypłata w razie niezdolności do pracy to **7500 zł/miesiąc**.

KIEDY DZIAŁA UBEZPIECZENIE?

Jeśli zdarzy się nieszczęśliwy wypadek (w pracy lub w czasie wolnym), a jego skutki nie pozwalają wykonywać pracy zawodowej przez okres min. 15 dni.

JAK PRZYSTĄPIĆ DO UBEZPIECZENIA?

UZUPEŁNIJ FORMULARZ ONLINE NA STRONIE
<https://wil.org.pl/ubezpieczenia>

OPŁAĆ SKŁADKĘ ONLINE (408 ZŁ/ROK)

ODBIERZ E-MAIL Z POLISĄ

Niniejszy materiał reklamowy nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 kodeksu cywilnego.

Szczegółowe informacje o warunkach ubezpieczenia, w tym o zakresie ochrony ubezpieczeniowej, ograniczeniach i wyłączeniach odpowiedzialności, znajdziesz w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia INTER Medyk Life dla Członków Izby Lekarskiej przyjętych Uchwałą nr 22/2023 Zarządu TU INTER-ŻYCIE Polska S.A. z dnia 16.05.2023 r.

Nowe ubezpieczenie dla członków WIL – na wypadek niezdolności do pracy w wyniku nieszczęśliwego wypadku

Ryzyko utraty zdrowia i przychodu wskutek niezdolności do pracy stało się realnym zagrożeniem spędzającym sen z powiek wielu medykom. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego branża medyczna już od kilku lat znajduje się na trzecim miejscu pod względem liczby wypadków przy pracy. Wśród sposobów radzenia sobie z tą sytuacją, służących zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa, znajduje się ubezpieczenie na życie INTER Medyk Life, przeznaczone dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Jego celem jest zabezpieczenie finansowe lekarzy i lekarzy dentyków przed utratą możliwości zarobkowania.

TU INTER-ŻYCIE Polska S.A. we współpracy z Wielkopolską Izbą Lekarską przygotowało ofertę **ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy w wyniku nieszczęśliwego wypadku**.

Oferta jest dostępna od 1 czerwca 2023 r.

- Świadczenie 7500 zł/mies. za składkę 34 zł/mies.
- Składka 1,12 zł/dzień, świadczenie dzienne: 250 zł w razie niezdolności do pracy.

Dla kogo przeznaczone jest ubezpieczenie?

Dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w wieku do 75 lat, wykonujących zawód lekarza lub lekarza dentystry na terenie Polski **niezależnie od formy zatrudnienia**: umowa o pracę, umowa cywilnoprawna (kontrakt), umowa zlecenie.

Na jaki okres zawierane jest ubezpieczenie?

Polisa zawierana jest na 1 rok.

Jaka jest wysokość składki ubezpieczeniowej?

Tylko 34 zł miesięcznie – składka za cały rok: 408 zł.

Jak można przystąpić do ubezpieczenia?

Przystąpienie do ubezpieczenia jest proste! Wystarczy wypełnić formularz online (dostępny od 1 czerwca) zamieszczony na stronie wil.org.pl/ubezpieczenia i opłacić składkę ubezpieczeniową.

Jaka jest wysokość świadczenia?

Wysokość świadczenia dziennego w przypadku niezdolności do pracy wynosi 250 zł niezależnie od wysokości uzyskiwanych przychodów.

Z tytułu śmierci ubezpieczonego jednorazowe dodatkowe świadczenie wynosi 1000 zł.

Więcej informacji na stronie internetowej: wil.org.pl/ubezpieczenia.

Spis treści

Moim zdaniem	4
Nie zapominajmy o szacunku	5
Zasady zwolnień z obowiązku opłacania składki członkowskiej	6
Omówienia posiedzeń Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej	7-8
Okiem konsultanta	9
15 lat Wielkopolskich Spotkań Pneumonologów Dziecięcych i Pediatrów (2009–2023)	10
Stomatolodzy zdobywali wiedzę w ostrowskim Forum Synagoga	12
Leczenie światłem	13
Współczesna rola wirusa brodawczaka ludzkiego HPV w nowotworach głowy i szyi – fakty i mity	13
Kalisz: honorowanie Nestorów i wykład Rzecznika Praw Lekarza	14
Budujemy pomnik Strusia	14
Rubryka stomatologiczna	15
Konin: „Zaburzenia snu u dzieci i młodzieży”	17
Natalie Portman odwiedziła małych pacjentów	18
Pigułka prawna	19
Z medycznej wokandy	20
Dawka informacji	21
Złoty OTIS dla Wielkopolan	22
Po godzinach	23
Wspomnienie o dr n. med. Joannie Wąsiewicz-Rager	28
Wspomnienie o doktorze Stanisławie Słowińskim	28
Wiersze	30

MOIM ZDANIEM

Krzysztof Kordel

prezes
ORL WIL

Moim zdaniem, jak zwykle, plany i założenia Ministerstwa Zdrowia dotyczące wyposażenia lekarzy w nowoczesne prawa wykonywania w postaci poliwęglanowych dokumentów dobrze zabezpieczonych i drukowanych w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych a rzeczywistość, to dwa zupełnie różne światy. Miałem okazję być w zespole Naczelnej Rady Lekarskiej, który wraz z ministerstwem pracował nad wzorem tego dokumentu – planowano, by już na pierwszy rzut oka od razu kojarzył się z tym, że jego właściciel jest lekarzem czy lekarzem dentystą, o czym miały mówić symbole jednoznacznie od wieków kojarzone z naszą profesją. Żyjemy w XXI w., dlatego planowane było wyposażenie tego dokumentu w chipy, które umożliwiałyby autoryzowane wejście do rejestru lekarzy i dawałyby możliwość wydrukowania przez przyszłego pracodawcę tych dokumentów, które są niezbędne przy zatrudnieniu. Kolejną z funkcji byłaby możliwość łatwego nanoszenia zmian dotyczących choćby zmiany nazwiska przy zamążpójściu, a także uzyskanych przez nas kwalifikacji zawodowych lub uzyskanych tytułów czy stopni naukowych.

Oczywiście nic z tych planów nie zostało zrealizowane. Dostajemy czysty plastik, który – jak mówią złośliwcy – nadaje się do formowania „kreski”. Nie mamy więc żadnych praktycznych udogodnień, a jedynie kolejną do kolekcji noszonych w portfelu kart. Zmiana danych w takim dokumencie wcale nie będzie łatwa i przyjemna, jak teraz w przypadku posługiwania się prawami książeczkowymi – będzie się to wiązało z koniecznością zamówienia w PWPW kolejnej karty.

Dlaczego o tym piszę? Jedynym miejscem, w którym pracodawcy, a przecież i pacjenci, mogą dowiedzieć się, czy istotnie mają do czynienia z lekarzem lub lekarzem dentystą (bywają takie przypadki, że podszywają się pod nas oszuści – a jednego nawet zatrudniono jako dyrektora dużego szpitala), i czy mają aktywne prawo wykonywania zawodu, jest Centralny Rejestr Lekarzy prowadzony przez NIL. Jest on rejestrem ogólnie dostępnym i zawiera informacje, kiedy i jaką uczelnię medyczną skończyliśmy i jakie mamy specjalizacje czy też osiągnięcia naukowe. Oczywiście rejestr ten bazuje na informacjach, które są zawarte w rejestrze lekarzy i lekarzy dentystów prowadzonych przez izby okręgowe, a które sami lekarze do rejestru dostarczyli. **Ustawa nakłada na nas, lekarzy, obowiązek aktualizacji danych, na co mamy zgodnie z literą prawa 30 dni.** I co? I nic. Co prawda brak aktualizacji pozwala na opornych nakładać grzywnę, ale chyba w historii izby lekarskiej żaden prezes tego nie zrobił.

W ręce Państwa trafia przesłana listownie ankieta i duuuuż prośba o jej wypełnienie, a następnie odesłanie do WIL. Ze strony ministerstwa dochodzą głosy o przemożnej chęci przejęcia rejestrów od izb, ponieważ rejestry są nieaktualne (a tak naprawdę dane ułatwiłyby mobilizację lub wysyłanie do pracy w razie stanu klęski żywiołowej czy epidemii). Dla wyjaśnienia chcę powiedzieć, że jedynym dysponentem Państwa danych jestem ja i za ich bezprawne ujawnienie grozi mi sankcja z kodeksu karnego.

Rozsyłając do Państwa informację o zasadach opłacania składki, formach świadczonej pomocy prawnej czy ofercie edukacyjnej, podjęliśmy próbę uaktualnienia danych zawartych w rejestrze, w tym danych adresowych (nie widnieją one w Centralnym Rejestrze Lekarzy). Życie pokazało, jak ważny jest szybki dostęp do informacji, a najlepszym i przy okazji najtańszym sposobem przekazania informacji jest droga mailowa czy SMS-owa.

Osobiście znam kilku samodzielnych pracowników nauki z naszych uczelni, którzy według danych rejestrowych są tylko lekarzami bez specjalizacji. W korespondencji do nich kierowanej posługują się tym tytułem zawodowym, który widnieje w rejestrze.

To oczywiście nie ma dla mnie większego znaczenia, że poruszyłem czyjeś ego. No cóż. Grzecznie odpowiadam na telefon z pretensjami, że zapraszam do izby, a następny list będzie już z należnymi tytułami.

Niestety brak aktualnych danych adresowych może skończyć się tragicznie. Zgodnie z prawem wszystkie organy izby zobowiązane są kierować oficjalną korespondencję na adres widniejący w rejestrze. Zgodnie z prawem dwukrotnie wysłana korespondencja Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej czy też sądu lekarskiego uważana jest za skutecznie doręczoną i można uznać, że lekarz nie skorzystał z przysługującego mu prawa do obrony czy też do złożenia odwołania. Znam przypadek młodego dentysty, który już od półtora roku nie pracuje, bo o nowym adresie zamieszkania czy też innym nowym miejscu pracy izby nie poinformował. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej odbyło się bez jego udziału, a on o wszystkim dowiedział się *post factum*. Jedyna nadzieja na powrót do pracy leży w rękach Sądu Najwyższego, do którego skierował kasację, i w moim przekonaniu ma dużą szansę powrotu do zawodu, lecz – jak wszyscy wiemy – młyny wymiaru sprawiedliwości miały bardzo wolno.

Mając nadzieję, że większość adresatów zechce przeczytać przesłaną im informację, żywię przekonanie, iż część z nas dane zaktualizuje i skontaktuje się z izbą listownie lub skorzysta z możliwości elektronicznych. ■

Nie zapominajmy o szacunku

*Co było – nie wróci, i szaty rozdierać by próżno.
Cóż, każda epoka ma własny porządek i ład...
A przecież mi żal...*

Dzisiaj oddajemy w Państwa ręce ostatnie wydanie Biuletynu w pełni papierowe. Od następnego numeru większość nakładu będzie ukazywać się w formie elektronicznej. Jest to pewnego rodzaju znak czasu. Papierowe gazety, drukowane książki stają się przeżytkiem, są wbrew ekologii. Książki kupowane są przez hobbystów, lubiących zapach papieru, fakturę i ich widok na półkach. Jeszcze 25 lat temu, w czasie studiów, kupowaliśmy książki po starszych rocznikach, wypożyczaliśmy je, kserowaliśmy skrypty. Dziś książka sprzed roku jest często nieaktualna. Przechodzimy na wersje elektroniczne podręczników. Nie kupujemy ich, a opłacamy subskrypcję. Znaki czasu. Postęp, który sprawia, że wszystko wokół nas jest lepsze, niż było kiedyś. Lepsze telewizory, samochody, komputery, telefony, smartfony. Skuteczniejsze leki i metody lecznicze. Pediatrzy leczą tylko pacjentów urodzonych w trzecim tysiącleciu, którzy nie wyobrażają sobie podróży z papierową mapą, braku telefonu, odrabiania zadań domowych z pomocą encyklopedii, a nie internetu.

Niby to wszystko prawda, ale jednak Bułat Okudźawa napisał: „A przecież mi żal, że po Moskwie nie suną już sanie (...)”. Bo taki żal gdzieś jednak głęboko jest, że wszystko wokół nas tak szybko się zmienia. Andrzej Sikorowski śpiewał: „To nie tęsknota za komuną, to jest tęsknota za młodością (...)”. Bo nikt nie tęskni za kolejkami, pustymi sklepami, czarno-białymi telewizorami itd. Postęp cieszy. Ale były też fajne rzeczy, jak choćby płyty winylowe.

Marcin Karolewski
wiceprezes ORL WIL

Jakość czy jakoś?

Dzisiaj, kiedy oddajemy ten ostatni w pełni papierowy Biuletyn, chciałbym, żebyśmy sobie przypomnieli właśnie te ponad 30 lat pracy włożonej w jego tworzenie i ludzi, którzy za tym stali, a których nie będziemy za chwilę pamiętać. Wspomnijmy doktora Andrzeja Baszkowskiego, który do samego końca pamiętał, że co miesiąc musi napisać wstępniak, prosił, żeby opisywać wydarzenia, wybierał artykuły. Zawsze dla wszystkich życzliwy i uśmiechnięty. Był bardzo rzadkim dzisiaj typem człowieka wysokiej kultury osobistej. Dzisiaj zamieniamy ludzi kultury na blogerów. Dotyczy to również medycyny. Ekspertami stają się nie naukowcy, a celebryci z dziwnymi pseudonimami. Zaczynają się pojawiać w ogłoszeniach „Doktor Jagódki”, „Dziadzia ginekolog” itp. Pewnie nie ma w tym nic złego, podejście do pacjenta, jego zaufanie i współpraca są niezwykle ważne w procesie leczniczym, ale chyba idziemy o krok za daleko. To kolejny znak czasu. Zaczynamy sprzedawać siebie za popularność. Minister ogłosił niedawno, że pacjent będzie mógł ocenić w IKP satysfakcję po wizycie w poradni czy z pobytu w szpitalu. Mówimy o jakości, a coraz mniej się w tym wszystkim zaczyna liczyć jakość leczenia i wynik. Ważne, żeby rodzina usłyszała to, co chce usłyszeć. Może będziemy zbierać lajki albo inne emotikony? Zaczniemy się bać mówić rodzinom i pacjentom brzydką prawdę, bo może im się to nie spodobać? Jak mamy powiedzieć pacjentowi, że ma stosować dietę, zacząć się ruszać itd. – i go usatysfakcjonować? Jak mamy powiedzieć, że matka przyjechała brudna, zagłodzona, z odleżynami, i to jeszcze w tej samej piżamie, w której miesiąc temu wyjechała ze szpitala? Albo że przyczyną dolegliwości jest alkohol lub papierosy? Może to powinno zacząć działać w drugą stronę? Może to od naszej opinii o opiece nad pacjentem w domu powinny zależeć np. świadczenia socjalne dla pacjenta? Ale

żyjemy w czasach opakowań, nie zawartości. Liczy się to, jak mówimy i wyglądamy, a nie – co mówimy.

Tęskniąc za covidem...

W ochronie zdrowia, a zwłaszcza w szpitalnictwie, które szczególnie leży mi na sercu, nie dzieje się dobrze. Postępuje brak szacunku i zaufania do naszego zawodu. Nie pomagają nam w tym politycy, którzy w atakowaniu ochrony zdrowia widzą możliwość zarobienia kilku punktów procentowych w nadchodzących wyborach. Lekarzy się

nie lubi. Trudno nas lubić, kiedy przekazujemy złe wiadomości, kojarzymy się z chorobą, przypominamy, że jesteśmy śmiertelni. Ale kiedyś byliśmy szanowani. Teraz próbuje się ten szacunek do naszego zawodu zburzyć, obarczając nas za niedomogi systemowe. Wskazuje się, że przez nas są kolejki w SOR-ach, brak nam empatii, nie umiemy rozmawiać. Znowu przywołam słowa ministra, który stwierdził, że teraz w końcu lekarze będą edukowani prawidłowo, bo będzie się zwracać uwagę na rozmowę, umiejętności psychologiczne itd. Myślę, że tu ma rację, skoro za kształcenie lekarzy zabrały się uczelnie o profilach humanistycznych. Ciekawe tylko, jak będzie wyglądać nauka przedmiotów klinicznych? Nie powinno się generalizować, bo sami wiemy, że i dotychczas studiowanie medycyny na wielu renomowanych uczelniach pozostawiało też wiele do życzenia, i myślę, że wśród nowych znajdzie się kilka projektów, które się obronią, ale z tą nadprodukcją lekarzy ktoś poszedł o kilka mostów za daleko. Jedna z uczelni kształci lekarzy w trybie zaocznym. Niestety to jest pociąg, który ruszył i wydaje się, że nie da się go już zatrzymać... Rekrutacje trwają. Za kilka lat zobaczymy, jaki będzie tego efekt. Sam uważam, że obecnie w publicznej ochronie zdrowia pracuje zbyt mało lekarzy i nie sprzyja to jakości, bo nie zwraca się uwagi na to, kto przyjdzie do pracy, jakie ma umiejętności, tylko szuka się byle kogo, kto ma dyplom i zechce pracować. Tylko czy naprawdę brak lekarzy to jest jedyny czynnik, który odstrasza od pracy w systemie publicznej ochrony zdrowia? Według mnie nie. Roszczeniowość, zagrożenie pozwami, agresja pacjentów, przemoc, przeciążenie obowiązkami administracyjnymi – to są prawdziwe przyczyny ucieczki do sektora prywatnego. A im mniej jest lekarzy w szpitalach, POZ i AOS, tym bardziej dotykają ich powyższe zjawiska. W okresie wyborczym jednak ►

- ▶ lepiej szukać winnego niż rozwiązania. Ciekawe jest też to, że coraz częściej o tym, jak mamy leczyć, zachowywać się, odczuwać, mówią ludzie, którzy nie spędzali swoich wigilii na dyżurach. Napiszę tu coś bardzo niepopularnego, ale... trochę tęsknię za covidem. Nie za chorobą, bo napatrzyłem się na zgony i byłem bardzo przemęczony i wystraszony. Ale to był chyba jedyny okres w moim życiu zawodowym, kiedy pojawił się szacunek do naszego zawodu. Teraz bardzo szybko przeszliśmy „od bohatera do zera”.

Lekarzu, szanuj lekarza

Ten numer Biuletynu to także pewna okazja do podsumowania działalności Kancelarii Rzecznika Praw Lekarza. Nie będę opisywał naszych inicjatyw ani przytaczał spraw, które prowadziliśmy w ostatnim czasie. Skupię się na jednym aspekcie i bardzo przykrew refleksji. My nie potrzebujemy agresji pacjentów i ich rodzin, bo wykańczamy się sami. Telefon do kolegi lekarza z prośbą o pomoc kończy się komentarzami, irytacją, sarkastycznymi uwagami itd. Jeżeli oczywiście uda się dodzwonić. Przekazanie pacjenta z oddziału do oddziału jest czasem obarczone taką ilością niepotrzebnych komentarzy, że robimy wszystko, byle tego uniknąć. Sam tego wielokrotnie doświadczyłem, próbując przekazać pacjenta do jednej czy drugiej kliniki. Wtedy to w telefonie słychać wzdychania, uwagi dlaczego w powiatowym oddziale nie wykonuje się tego, co w klinicznym. Zupełnie inaczej wygląda sprawa, kiedy telefon jest w drugą stronę i z kliniki próbuje się przekazać pacjenta na mój oddział. Wtedy jest

już inna rozmowa... Panie Kolego (bo wtedy tak awansuję), proszę zrozumieć, bo my jesteśmy tylko od tego itd. Czasem mam ochotę odpowiedzieć i przypomnieć wcześniejsze rozmowy albo potraktować rozmówcę z wzajemnością (i np. kazać napisać elaborat na maila, na który być może odpowiem). Całkiem niedawno pozwoliliśmy sobie przesłać na ustaloną konsultację pacjentkę w stanie ciężkim, która wymagała leczenia operacyjnego chirurgicznego i neurochirurgicznego – *nota bene* konsultacja miała się odbyć w oddziale, w którym wcześniej leżała pacjentka. Transport z odpowiednią obstawą, załatwianą w trybie nagłym, dyżurowym. Historii nie chcę tu przytaczać, bo każdy z nas ma swoje sukcesy i porażki oraz takie zdarzenia, o których wolałyby nie pamiętać. Niemniej jednak udało nam się rozpoznać przyczynę, leczenie było jasne, zabiegowe. Pisemną odpowiedź od Pani Doktor zachowałem sobie do dziś: ze względu na to, że chirurg nie chciał przyjść skonsultować pacjentki, proszę ją sobie skonsultować chirurgicznie gdzieś indziej!!! Tak, skonsultowaliśmy pacjentkę w szpitalu o niższym stopniu referencji, w sposób kulturalny, i pacjentka została szybko zoperowana i wróciła do zdrowia. Są takie miejsca, gdzie można porozmawiać, zawsze się zastanowić nad sposobem leczenia, coś razem ustalić, i są takie, gdzie przed telefonem trzeba zażyć jakąś benzodiazepinę. Koleżanki i Koledzy! Szanujmy się! Traktujmy się tak, jakbyśmy chcieli być traktowani. To jest naprawdę małe środowisko. Nasze zachowania i komentarze zataczają bardzo szerokie kręgi. To, co dziś odpowiemy młodemu koledze, on nam odpowie, jak będzie profesorem! ■

Zasady zwolnień z obowiązku opłacania składki członkowskiej

Uwzględniając różną sytuację życiową, w jakiej mogą się znaleźć lekarze i lekarze dentyści, przyjęte zostały rozwiązania, które umożliwiają zwolnienie (w całości lub części) z opłacania składki członkowskiej na rzecz Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Przypomnijmy, że decyzją Naczelnej Rady Lekarskiej od 1 stycznia 2023 r. podstawowy wymiar składki członkowskiej wynosi 120 zł. Dla lekarzy stażystów kwota jest pomniejszona o połowę – 60 zł, a całkowicie zwolnieni z opłat są członkowie samorządu lekarskiego powyżej 70. roku życia.

Okręgowa Rada Lekarska WIL ustaliła zasady dotyczące zmiany poziomu wysokości składki członkowskiej ze względu na inne przesłanki niż wiek lekarza.

Zwolnienie może dotyczyć całości lub połowy stawki, a decydować będą o tym ważne okoliczności określone w uchwale. W przypadku zwolnienia z opłacania całości składki pod uwagę będą brane w szczególności:

- 1) przebywanie na urlopie macierzyńskim, na czas trwania tego urlopu;
- 2) przebywanie na urlopie wychowawczym, na czas trwania tego urlopu;
- 3) przebywanie na urlopie rodzicielskim, na czas trwania tego urlopu;

- 4) niezdolność do samodzielnej egzystencji;
- 5) wszczęcie postępowania sądowego w przedmiocie ubezwłasnowolnienia lekarza.

Przy czym w przypadku okoliczności wskazanych w pkt od 1) do 3) zwolnienie możliwe jest w sytuacji, gdy jedynymi źródłami dochodu lekarza są świadczenia pieniężne uzyskiwane z ubezpieczenia społecznego.

Obniżenie składki do połowy podstawowego wymiaru jest możliwe w przypadku m.in.:

- 1) posiadania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 2) pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą bliską posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub wyższym, gdzie poprzez osobę bliską należy rozumieć małżonka, krewnego do drugiego stopnia lub powinowatego do drugiego stopnia w linii prostej oraz przedstawiciela ustawowego;
- 3) wystąpienia ciężkiej choroby lekarza, której leczenie wymaga znacznych wydatków;
- 4) pozostawania w trudnej sytuacji materialnej.

Szczegółowy opis oraz odpowiednie wzory dokumentów znajdują się na stronie internetowej wil.org.pl/skladki. ■

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu dnia 22 kwietnia 2023 r.

Kolejne posiedzenie ORL WIL odbyło się w Centrum Konferencyjnym EDU WIL w Poznaniu w systemie hybrydowym. Obradom przewodniczył prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel.

Na posiedzeniu był obecny dr n. med. Paweł Kopyra, Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej poprzedniej kadencji, któremu prezes WIL wręczył odznaczenie „Zasłużony dla Wielkopolskiej Izby Lekarskiej”. Panu Doktorowi serdecznie gratulujemy!

Po przyjęciu porządku obrad członkowie ORL wysłuchali sprawozdania wiceprezesa ORL WIL lek. Marcina Karolewskiego z posiedzenia NRL, na którym przedstawiono wyniki ankiety przeprowadzonej wśród lekarzy, a dotyczącej oczekiwań środowiska lekarskiego i wskazania kierunków działania samorządu. Na posiedzeniu NRL wyśtosowano także apel do ministra zdrowia w sprawie norm zatrudnienia lekarzy w lecznictwie szpitalnym. Omówione zostało także podjęte przez Naczelną Radę Lekarską stanowisko w sprawie ostatnich wypowiedzi medialnych ministra zdrowia dotyczących odrzuconej przez Sejm RP ustawy o jakości. W stanowisku tym wyrażono sprzeciw wobec pojawiających się w mediach wypowiedzi ministra zdrowia antagonizujących środowisko pacjentów i lekarzy.

Realizując program posiedzenia, rozpatrzono szereg wniosków w sprawie konkursów ordynatorskich i pielęgniarzskich przedstawionych przez przewodniczącego Komisji ds. Konkursów dr. n. med. Wojciecha Waliszewskiego. Wybrano przewodniczącego i przedstawiciela w konkursie ordynatorskim Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu, konkursie kierowniczym w SPZOZ – Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim oraz w konkursie pielęgniarzskim w SPZOZ w Kościanie, Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Gnieźnie, Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach oraz SPZOZ im. doktora K. Hołogi w Nowym Tomyślu.

W następnym punkcie obrad przewodnicząca Komisji ds. Rejestracji lek. Elżbieta Marcinkowska przedstawiła wykaz wniosków w sprawie przyznania prawa wykonywania zawodu. Okręgowa Rada Lekarska przyznała prawo wykonywania zawodu lekarza w celu odbycia stażu podyplomowego dwóm lekarzom obywatelom Białorusi i Kenii, prawo wykonywania zawodu lekarza po stażu podyplomowym sześciu lekarzom obywatelom Białorusi i Ukrainy i lekarzowi dentyście z Białorusi. O przedłużeniu ważności prawa wykonywania zawodu wnioskowali także dwaj lekarze obywatele Białorusi i Ukrainy oraz dwaj lekarze dentyści obywatele Ukrainy. Powyższe wnioski, tak jak poprzednie, rozpatrzono pozytywnie.

Do rozpatrzenia przez Komisję Socjalną skierowano trzy wnioski lekarzy o udzielenie zapomogi losowej dotyczące przypadków nieujętych w regulaminie. Podjęto także uchwa-

ELŻBIETA MARCINKOWSKA
SEKRETARZ ORL WIL

ły w sprawie wznowienia z urzędu postępowania w przedmiocie przyznania prawa wykonywania zawodu w celu odbycia stażu oraz w sprawie przeznaczenia środków finansowych na obsługę administracyjną Delegatury Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Kaliszu.

Wysłuchano obszernego sprawozdania pełnomocnika ds. rozwoju, informatyzacji i nowych technologii dotyczącego m.in. wprowadzania nowych rozwiązań informatycznych w siedzibach Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu i delegaturach WIL. Poruszono także rolę i zasady

funkcjonowania listy dyskusyjnej Okręgowej Rady Lekarskiej.

Przewodniczący Komisji Finansowej ORL WIL wiceprezes WIL lek. Marcin Karolewski przedstawił projekt uchwały w sprawie zasad wydatkowania środków budżetowych Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, który został przyjęty.

Po wprowadzeniu dwóch poprawek przyjęto uchwałę w sprawie zasad zwolnień z obowiązku opłacania przez lekarzy i lekarzy dentyistów składki członkowskiej na rzecz Wielkopolskiej Izby Lekarskiej. Projekt uchwały przedstawił skarbnik WIL dr Michał Dopierała. Szczegółowe wytyczne w tym zakresie są dostępne na stronie internetowej WIL.

Po obszernej dyskusji postanowiono projekt regulaminu przyznawania stypendiów Wielkopolskiej Izby Lekarskiej przekazać Komisji ds. Kształcenia Medycznego WIL do ponownego rozpatrzenia i przedstawienia projektu na następnym posiedzeniu Okręgowej Rady Lekarskiej.

Rada podjęła uchwałę w sprawie przeznaczenia środków finansowych na kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących składki członkowskiej, działalności Wielkopolskiej Izby Lekarskiej oraz formularza do aktualizacji danych w związku z pilną potrzebą uaktualnienia okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentyistów.

Ceniona przez lekarzy i lekarzy dentyistów całodobowa opieka prawna Lex Secure będzie dostępna w ramach asysty prawnej TU Inter Polska SA. Zasady korzystania ze wsparcia prawnego pozostają bez zmian.

Uchwałą z dnia 22 kwietnia 2023 r. powołano pełnomocnika ds. pomocy lekarzom i lekarzom dentyistom, którym stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu. Pełnomocnikiem został specjalista psychiatra dr n. med. Artur de Rosier. W uchwale podjętej na dzisiejszym posiedzeniu w celu realizacji powierzonego zadania zapewniono siedzibę, obsługę biurową i środki finansowe.

Wytypowano przedstawiciela Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w osobie prof. dr hab. n. med. Agnieszki Słopeń jako członka Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W dalszej kolejności dokonano zmian w składzie Komisji ds. Młodych Lekarzy, do której dołączył lek. dent. Michał Kliński. ►

- Nowelizowany Kodeks pracy (postanowienia zawarte w art. 104 par. 1) obliuguje do dokonania niezbędnych zmian w Regulaminie pracy Biura WIL. Nowy regulamin zostanie wprowadzony zarządzeniem prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej z terminem wejścia w życie 1 czerwca 2023 r.

Pod koniec posiedzenia ORL wysłuchano relacji przewodniczącego Komisji ds. Młodych Lekarzy dr. Karola Lubarskiego, który podsumował pilotaż programu wsparcia psychologiczno-psychiatrycznego dla lekarzy i lekarzy dentyistów oraz zapowiedział kontynuację tego programu. W części posiedzenia przeznaczona na wolne głosy i wnio-

ski serdecznie pogratulowano dr. Marcinowi Karolewskiemu i całemu zespołowi EDU WIL przeprowadzenia I Ogólnopolskiej Konferencji Medycyny Ratunkowej, która została wysoko oceniona przez licznych uczestników za wartość merytoryczną i doskonałą organizację.

Dr Lidia Dymalska-Kubasik przedstawiła plan uroczystości upamiętniających Jana Jonstona – zasłużonego dla regionu leszczyńskiego. Rok 2023 został ogłoszony przez Radę Miasta Leszna rokiem jego imienia, a Wielkopolska Izba Lekarska włączyła się aktywnie w to przedsięwzięcie, obejmując je patronatem. ■

Omówienie posiedzenia Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu dnia 20 maja 2023 r.

Posiedzenie odbyło się w trybie hybrydowym – stacjonarnie w Centrum Konferencyjnym EDU WIL oraz online. Obradom przewodniczył prezes ORL WIL dr n. med. Krzysztof Kordel.

W trakcie omawiania spraw bieżących dyskutowano nad odbytym głosowaniem obiegowym Okręgowego Zjazdu Lekarzy w sprawie zmiany w regulaminie Okręgowej Rady Lekarskiej umożliwiającej przeprowadzanie posiedzeń ORL i Prezydium ORL w trybie hybrydowym. Zajmujący głos w tej sprawie lek. dent. Andrzej Cisko uzyskał zapewnienie otrzymania opinii prawnej dotyczącej zarządzenia i przeprowadzenia głosowania, które odbyło się w dniach 27–29 kwietnia 2023 r.

Po przedstawieniu rekomendacji przewodniczącego Komisji ds. Konkursów dr. n. med. Wojciecha Waliszewskiego Okręgowa Rada Lekarska wskazała przedstawicielkę WIL na dwa konkursy na stanowisko pielęgniarki oddziałowej w Zespole Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie.

Sekretarz ORL i przewodnicząca Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu dr Elżbieta Marcinkowska przedstawiła projekt uchwały o odmowie przyznania prawa wykonywania zawodu w celu odbycia stażu podyplomowego, wpisania na listę członków oraz wpisu do okręgowego rejestru lekarzy i lekarzy dentyistów, tym samym uchylając uchwałę z 2018 r. w związku z toczącym się postępowaniem karnym związanym z fałszowaniem dokumentów, w tym przypadku – dyplomu lekarza.

W związku z rezygnacją prof. Joanny Haberko dokonano zmiany w składzie osobowym Komisji Bioetycznej, powołując dr n. praw. Magdalenę Zamroczyńską.

Do zespołu do spraw opracowania rekomendacji wdrożenia systemu kompensacji szkód bez orzekania o winie *no fault* jako kandydata Naczelnej Rady Lekarskiej Okręgowa Rada Lekarska Wielkopolskiej Izby Lekarskiej wskazała dr. n. med. Krzysztofa Kordela.

W dalszej części obrad przyjęto uchwałę dotyczącą organizacji spotkania szkoleniowego Okręgowego Rzecznika Od-

powiedzialności Zawodowej, jego zastępców oraz członków Okręgowego Sądu Lekarskiego w terminie 23–25 czerwca 2023 r.

Uchwała w sprawie zatwierdzenia zasad wykonywania funkcji członka organu Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej, komisji problemowych oraz zespołów i pełnomocników prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej została przyjęta i wchodzi w życie 1 czerwca.

Na wniosek przewodniczącego Komisji ds. Kształcenia Medycznego ORL WIL prof. dr. hab. Jacka Wysockiego Okręgowa Rada Lekarska w drodze uchwały przyjęła Regulamin przyznawania stypendiów Wielkopolskiej Izby Lekarskiej.

Zgodnie z zapisami regulaminu wyniki postępowania kwalifikacyjnego zostaną ogłoszone na stronie internetowej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej i w Biuletynie ORL WIL, a osoby aplikujące o stypendium będą powiadamiane o wyniku postępowania kwalifikacyjnego drogą mailową.

Od 1 czerwca będzie możliwość ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy. Oferta ta staraniem Wielkopolskiej Izby Lekarskiej została specjalnie przygotowana dla lekarzy i lekarzy dentyistów, a informacje o tym projekcie przedstawił prezes WIL. Ze szczegółami mogą się także Państwo zapoznać na stronie internetowej wil.org.pl/ubezpieczenia.

W wolnych głosach i wnioskach głos zabrała dr Bożena Janicka, poruszając sprawę kontroli przeprowadzanych przez NFZ w sprawie określania poziomu refundacji leków i wyrobów medycznych. Po głośnej sprawie z karami nakładanymi na lekarzy – świadczeniodawców w związku z przepisywaniem preparatu Neocate, zapowiadane przez Ministra Zdrowia zmiany, tj. zwolnienie lekarzy z określania poziomu refundacji poprzez wdrożenie zautomatyzowanego systemu elektronicznego, pozostały w sferze teorii; kontrole NFZ w tym zakresie nadal są przeprowadzane, a nakładane kary finansowe – bardzo dotkliwe.

Termin posiedzenia następnej Okręgowej Rady Lekarskiej ustalono na 17 czerwca 2023 r. ■

OKIEM KONSULTANTA

Przedstawiciele każdej specjalizacji lekarskiej mierzą się z istotnymi wyzwaniami. Oddajemy głos konsultantom wojewódzkim, którzy cyklicznie będą gośćmi na naszych łamach i dzielić się swoimi spostrzeżeniami.

**Prof. dr hab. n. med.
Sławomir Michalak**
– konsultant wojewódzki
w dziedzinie neurologii

■ **Co trzeba uznać za priorytet w kontekście odpowiedzialności konsultanta wojewódzkiego?**

Priorytetem jest komunikacja z oddziałami neurologicznymi w Poznaniu i w województwie. Konsolidacja środowiska, przy nieco większej niż dawniej mobilności lekarzy, sprzyja wymianie doświadczeń i rozpowszechnianiu dobrych rozwiązań wspomagających optymalizację opieki nad chorymi. Doświadczyliśmy tego podczas organizacji leczenia udaru niedokrwiennego mózgu metodą trombektomii mechanicznej.

■ **Czy kadra neurologów w naszym regionie jest dobrze ukształtowana i wystarczająca? Jakie są wyzwania kształcenia? Czy nadal jest dużo chętnych do podjęcia tej specjalizacji?**

Każdy system opieki zdrowotnej pochłonie nieograniczoną ilość zasobów ludzkich i finansowych. I z tego punktu widzenia zawsze można odpowiedzieć, że mamy niedostatki kadrowe. Należałoby zastanowić się jednak, czy kadra jest wykorzystana we właściwy sposób? Otóż część pacjentów, którzy kierowani są do poradni neurologicznych (dolegliwości bólowe kręgosłupa, stany krótkotrwałej utraty przytomności), powinna być zaopatrywana przez lekarzy pierwszego kontaktu. Wówczas poprawiłby się dostęp do neurologów dla chorych z patologiami układu nerwowego (choroba Parkinsona, padaczka, stwardnienie rozsiane itp.). Podobnie przedstawia się kwestia skierowań na planowe przyjęcia do oddziałów neurologicznych. Nauki o układzie nerwowym i neurologia kliniczna rozwijają się bardzo dynamicznie w ostatnich dwóch dekadach. Potrzebne jest „odczarowanie” neurologii poprzez wyraźne wskazanie, że jest to dziedzina nowoczesna, która oferuje chorym coraz bardziej skuteczne leczenie udaru mózgu, stwardnienia rozsianego czy nawet chorób uwarunkowanych genetycznie. Takie działanie będzie zachęcać młodych lekarzy (ale również zespoły pielęgniarskie, fizjoterapeutów, logopedów, psychologów) do podejmowania pracy i rozwoju zawodowego w neurologii. Taki trend obserwujemy w Klinice Neurologii. Wierzę, że możliwe są takie działania w ośrodkach pozaklinicznych. Wyzwaniem jest oddalenie stereotypów dotyczących neurologii postrzeganej jako dziedzina przypadków beznadziejnych. Oddziały neurologii kojarzą się z ZOL-ami, a tak nie jest i tak być nie może. Młodej kadry brakuje w wielu ośrodkach, dlatego potrzebne są działania, o których wspomniałem.

■ **A infrastruktura neurologiczna, dostępność do oddziałów i poradni – czy wymaga jakichś modyfikacji?**

Zjawiska, o których wspomniałem w odniesieniu do kadry, dotyczą również w mojej opinii infrastruktury. Głównym

Każdy system opieki zdrowotnej pochłonie nieograniczoną ilość zasobów ludzkich i finansowych.

I z tego punktu widzenia zawsze można odpowiedzieć, że mamy niedostatki kadrowe. Należałoby zastanowić się jednak, czy kadra jest wykorzystana we właściwy sposób? Otóż część pacjentów, którzy kierowani są do poradni neurologicznych (dolegliwości bólowe kręgosłupa, stany krótkotrwałej utraty przytomności), powinna być zaopatrywana przez lekarzy pierwszego kontaktu. Wówczas poprawiłby się dostęp do neurologów dla chorych z patologiami układu nerwowego (choroba Parkinsona, padaczka, stwardnienie rozsiane itp.).

problemem jest transport chorych do oddziałów udarowych. Mimo iż można w ostatnich latach zaobserwować korzystny trend, to jednak ciągle najwięcej opóźnień powstaje w fazie przedszpitalnej.

■ **Jakie są najtrudniejsze, a może też najbardziej wstydlive obszary opieki neurologicznej?**

Wiele trudności diagnostycznych związanych z ciągle niewystarczającym dostępem do neuroobrazowania. Telemedycyna w diagnostyce radiologicznej chorób układu nerwowego nie jest dobrym rozwiązaniem, ponieważ w tym procesie diagnostycznym konieczna jest dobra i bezpośrednia współpraca radiologa i neurologa. Również w zakresie neurofizjologii możliwości diagnostyczne są niewystarczające. Ponadto powinniśmy – w stanach, które upoważniają do tego – używać określenia „postępowanie paliatywne”. Chodzi o odstąpienie od uporczywej diagnostyki i leczenia w sytuacjach, w których chory nie odnosi korzyści, a jest poddawany uciążliwym procedurom diagnostycznym czy terapeutycznym. Oczywiście chorym takim należy zapewnić komfort funkcjonowania i poszanowanie ich godności.

■ **Jaka jest przyszłość opieki neurologicznej – jakie są największe wyzwania? Czy jest nim stworzenie odpowiednich warunków rehabilitacji neurologicznej?**

Największym wyzwaniem jest i będzie neurorehabilitacja. Potrzeby w tym zakresie są całkowicie niezaspokojone. Bez kontynuacji leczenia farmakologicznego i jego wsparcia neurorehabilitacją nie jest możliwe przywrócenie sprawności chorym. Pozbawienie ich tej możliwości sprawia, że często efekty bardzo kosztownego leczenia farmakologicznego są zaprzepaszczone w wyniku braku możliwości usprawniania chorych. I chciałbym podkreślić, że chodzi tu o usprawnianie ruchowe, mowy i czynności poznawczych.

15 lat Wielkopolskich Spotkań Pneumonologów Dziecięcych i Pediatrów (2009–2023)

Tak naprawdę wszystko zaczęło się w 2007 r. od stowarzyszenia IRMA (*Initiative for Rabka Medical Association*), powstałego z inicjatywy prof. Zbigniewa Dońca i mojej. Naszym celem było skonsolidowanie grupy lekarzy pediatrów, którzy w latach 1967–2007 specjalizowali się w pneumonologii w trybie „rabczańskim” [„Przegląd Pediatriczny” 2018; 47(4): 75-83].

Pierwsze Wielkopolskie Spotkania odbyły się w 2009 r. w pałacu w Witaszycach. Kolejne organizowane były co-roczone w maju, z wyjątkiem 2020 r., w którym z powodu epidemii COVID spotkanie odbyło się we wrześniu z częścią wykładów online i uroczystą kolacją w plenerze. W latach 2021–2023 spotkania przenieśliśmy do Ośrodka Badawczo-Konferencyjnego IM PAN w Będlewie.

Od początku patronat nad konferencją oprócz stowarzyszenia IRMA sprawowała Komisja Kształcenia Medyczego WIL. W 2016 r. stowarzyszenie IRMA przekształciło się

Witaszyce 2011

Dr Jerzy Żebrak, mgr Jędrzej Popielarz – Witaszyce 2010

Pokaz ratownictwa medycznego – Witaszyce 2013

w Polskie Towarzystwo Pneumonologii Dziecięcej (<https://ptpd.edu.pl/>), przyjmując tym samym w osobie prof. Zbigniewa Dońca – przewodniczącego PTPD, patronat naukowy nad Wielkopolskimi Spotkaniami.

W trakcie naszych konferencji omawialiśmy zasadniczo wszystkie aspekty diagnostyki i leczenia chorób układu oddechowego u dzieci. Dzięki renomie naszych cyklicznych spotkań mieliśmy możliwość ćwiczeń praktycznych z użyciem najnowszej generacji aparatów ultrasonograficznych, spirometrów czy urządzeń do nebulizacji. Użyczoną aparaturę wykorzystaliśmy do nieodpłatnego badania małych pacjentów z powiatu jarocińskiego. Ćwiczenia z resuscytacji prowadzili profesjonalni ratownicy. W pamięci uczestników pozostała prelekcja ratowników TOPR, ilustrowana filmem z udzielania pomocy medycznej wspinaczom w Tatrach.

Jednym z wielu istotnych zagadnień poruszanych kilkakrotnie na konferencji była gruźlica u dzieci i młodzieży. Efektem pracy specjalistów, wykładowców WSPDiP było opracowanie wytycznych ambulatoryjnego postępowania w diagnostyce i terapii gruźlicy wieku rozwojowego KOM-PAS TB [„Adv. Respir. Med.” 2018; 86(Supl. III): 33-42].

Szczególne były X Jubileuszowe Wielkopolskie Spotkania, podczas których 10 wykładowców miało za zadanie przedsta-

Dr Paweł Gonerko, prof. Zbigniew Doniec – Witaszyce

Warsztaty spirometryczne z prof. Waldemarem Tomalakiem – Witaszyce 2014

wić w ciągu 10 minut najbardziej znaczące zdarzenia w prezentowanej dziedzinie przez ostatnie 10 lat. Oczywiście po każdej prezentacji był czas na merytoryczną dyskusję specjalistów.

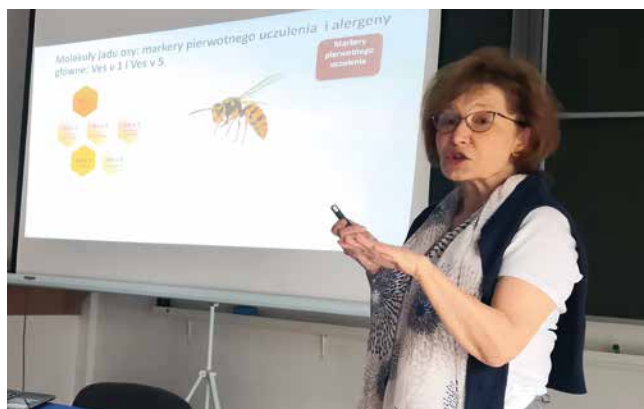
Diagnostyka obrazowa – doc. Katarzyna Jończyk-Potoczna – 2015

Wyjątkowe były też XIII „Kryminalne Spotkania”, na których przyjęliśmy konwencję detektywistyczną: przestępca – patogen, śledczy – lekarz, wyrok – diagnoza, kara – leczenie. Ciekawą kazuistykę prezentowali lekarze z każdego poziomu opieki medycznej (uczestnicy poprzednich spotkań), wykorzystując do ilustracji przypadków oryginalne druki śledcze.

Ważną sprawą w organizacji tej aktywności edukacyjnej są źródła finansowania – poza wsparciem izby były to wpłaty uczestników oraz sponsoring firm medycznych. Tu dochodzimy do istoty Wielkopolskich Spotkań – zakładaliśmy brak wystąpień firmowych i „sesji sponsorowanych”. Umożliwiło

Będlewo 2021

Prof. Marita Nitter-Marszalska – Będlewo 2023

to przez 15 lat poruszanie tematyki interesującej lekarzy, także zagadnień rzadko podejmowanych na dużych konferencjach. Kolejną specyfiką spotkań była całkowicie nieformalna atmosfera, umożliwiająca konstruktywny komentarz w trakcie wykładu. Zaowocowało to kontaktami konsultacyjnymi z korzyścią dla pacjentów oraz wieloletnimi przyjaźniami.

Będlewo 2023

Ćwiczenia przekazu informacji – dr Anna Bukowska-Posadzzy

Kończąc (na razie) piętnastoletni okres organizowania konferencji, pragnę gorąco podziękować za wsparcie Kolegom i Koleżankom ze stowarzyszenia IRMA i PTPD, szczególnie prof. Zbigniewowi Dońcowi oraz mojej macierzystej Komisji Kształcenia Medycznego, wspieranej pracą biura w osobach pań Magdaleny Walkowiak i Izabeli Waligórskiej oraz zawsze życzliwych naszej aktywności kolejnych prezesów WIL.

DR N. MED. MAREK POPIELARZ
KOMISJA DS. KSZTAŁCENIA MEDYCZNEGO ORL WIL

Stomatolodzy zdobywali wiedzę w ostrowskim Forum Synagoga

„Pacjentka ciężarna w gabinecie u stomatologa” i „Endokrynolog o tym, co ważne z pacjentem stomatologicznym” – takim tematom poświęcono spotkanie szkoleniowo-integracyjne dla lekarzy dentyistów zorganizowane przez Delegaturę WIL w Ostrowie Wielkopolskim.

Wykłady odbyły się 13 maja w ostrowskim Forum Synagoga. Wysłuchało ich kilkudziesięciu stomatologów z Ostrowa, Pleszewa, Kalisza, Krotoszyzna, Ostrzeszowa i Poznania. Wśród wykładowców była lek. Lidia Dymalska-Kubasik, specjalista chorób wewnętrznych i endokrynolog. Wykład przygotowali także specjalista ginekologii i położnictwa, kierownik Oddziału Ginekologiczno-Położniczego ZZOZ w Ostrowie Wielkopolskim lek. Tomasz Gostomczyk oraz lekarz rezydent z tego oddziału Roksana Wyrembelska.

Konferencję otworzył lek. dent. Wiesław Wawrzyniak, wiceprezes ORL WIL, przewodniczący Delegatury WIL w Ostrowie Wielkopolskim. *Tematy są dobierane po konsultacjach ze środowiskiem stomatologicznym delegatury. To lekarze wskazują nam potrzeby, a my w miarę możliwości staramy się wychodzić im naprzeciw, stąd takie zagadnienia* – podkreślił dr W. Wawrzyniak. *Organizujemy szkolenia ze specjalistami z tych dziedzin, których pacjenci najczęściej trafiają na fotele stomatologiczne, to tzw. pacjenci problematyczni ze względu na współistniejące u nich choroby* – dodał dr J. Lisiecki.

Pierwszy z wykładów przedstawiła lek. Roksana Wyrembelska. Opieka stomatologiczna w ciąży stanowi bardzo ważny element warunkujący zdrowie matki i dziecka, zapobiega groźnym powikłaniom. Ciężarne pacjentki to szczególna grupa, stąd takie spotkania organizowane dla lekarzy pracujących w dziedzinie innej niż ginekologia i położnictwo są niezwykle ważne. Istotne jest to, aby zwięźle i z praktycznego punktu widzenia, w oparciu o najnowsze badania i wytyczne, omówić bezpieczeństwo stomatologicznych procedur profilaktyczno-leczniczych dla matki i płodu. Najważniejsze różnice w porównaniu z nieciążnymi pacjentkami dotyczą przede wszystkim farmakoterapii i dopuszczalności wykonywania procedur w poszczególnych trymestrach ciąży. *Myślę, że najistotniejsze kwestie, na które lekarze stomatolodzy powinni zwracać uwagę, to przede wszystkim konieczność szybkiej likwidacji stanów zapalnych w obrębie jamy ustnej u ciężarnych oraz to, że stomatologiczne procedury profilaktyczno-lecznicze są bezpieczne dla ciężarnej i rozwijającego się płodu* – mówiła lek. R. Wyrembelska.

Lek. Lidia Dymalska-Kubasik, specjalista chorób wewnętrznych i endokrynolog przedstawiła zagadnienie „Endokrynolog o tym, co ważne w gabinecie stomatologicznym”. Autorski temat przygotowany dla koleżanek i kolegów z Ostrowa Wielkopolskiego był podzielony na dwie części: pacjent niezdiagnozowany i pacjent posiadający już ustalone rozpoznanie oraz wdrożone leczenie. Pani Doktor zwróciła uwagę, że lekarze dentyści, znając pacjenta – niekiedy leczo-

Fot. 4x Anna Grzesiak

nego wiele lat, często mają możliwość wychwycenia zmian w jego wyglądzie czy to na podstawie skarg, czy zgłaszanych objawów, a kierując pacjenta do dalszej diagnostyki, mogą przyspieszyć jego powrót do zdrowia. Najdokładniej omówiono choroby tarczycy, ale także akromegalię, niedoczynność nadnerczy, zespół Turnera i zespół Marfana, relewatory skórne chorób autoimmunologicznych, postępowanie lekarza dentyisty z pacjentem cukrzycowym oraz pułapki w metabolizmie tarczycy przy kontaminacji jodem, chociażby po podaniu jodowych środków kontrastowych.

W konferencji udział wzięli lekarze stomatolodzy z południowej Wielkopolski i Poznania. *Uważam, że tego typu szkolenia to świetna okazja do tego, aby się spotkać, wymienić doświadczenia i wysłuchać wspólnie przygotowanych*

wykładów, które niosą ze sobą tyle wartościowych treści, dzięki którym jesteśmy na bieżąco – mówiła Danuta Fiołka z Ostrzeszowa. Wykład o pacjentce ciężarnej – wyczerpujący, merytoryczny, wykład z endokrynologii kolejna perełka, dziękuję za przegląd z endokrynologii zawarty w kapsułce, dla nas, stomatologów – bezcenny. Czekamy na kolejne szkolenia – dodała lek. dent. Elżbieta Bielecka-Stefańska z Kobylej Góry. Dobrosława Sosnowska-Sycheł, lek. dent. z Poznania

o konferencji stomatologicznej w Ostrowie dowiedziała się ze strony internetowej WIL, i mimo odległości postanowiła przyjechać, ponieważ zainteresowała ją zaproponowana tematyka. *Kobieta ciężarna i pacjent endokrynologiczny, jakie są nowe wytyczne postępowania z takimi pacjentami, wykłady ciekawe i rzeczowe, do tego piękne, zażytkowe miejsce i wspaniała atmosfera* – powiedziała. Uczestnicy czekają już na kolejną edycję ostrowskiego szkolenia stomatologicznego. *Bardzo mi się podobało, tematy trafione, myślę, że kolejne spotkanie mogłoby być z lekarzem onkologiem, bo tacy pacjenci coraz częściej do nas trafiają* – podsumowała szkolenie lek. dent. Zuzanna Małyszka z Ostrowa Wielkopolskiego. Magdalena Nowicka, również stomatolog z Ostrowa, dodała, że mile widziany byłby także lekarz hematolog, który przybliżyłby procedury postępowania na przykład z pacjentami dializowanymi.

Szkolenie uświetnił recital sopranistki Darii Stachowicz oraz pianisty Roberta Adamczaka, którzy zaprezentowali znane i cenione utwory z najpopularniejszych światowych oper i operetek. Słowa ostatniego z utworów – aria Giuditty „*Meine Lippen sie küssen so heiß*” z operetki „Giuditta” Franza Lehára zostały zmienione i zadedykowane lekarzom stomatologom.

ANNA GRZESIAK

Leczenie światłem

22 maja odbyła się „II Międzynarodowa i Interdyscyplinarna Konferencja o Zdrowiu w Modelu Holistycznym poświęcona leczeniu światłem. Światło jest życiem”.

Konferencja została zorganizowana w ramach programu „Uniwersytet z Misją” wspartego Funduszami Europejskimi. Po raz pierwszy zostaną zaprezentowane efekty dożylnego aplikacji światła, metody o udokumentowanej skuteczności w poprawie mikrokrążenia i reologii krwi, szczególnie w chorobach naczyniowo-sercowych, działaniu przeciwnowotworowym i immunostymulacyjnym.

Ponadto przedstawione zostały efekty leczenia udarów, choroby Parkinsona, Alzheimer, migren i depresji z zastosowaniem przezczaszkowej aplikacji światła. Poruszono także

temat nowotworów i połączenia terapii światłem z zastosowaniem dożylnego fotouczulaczy oraz leczenia przeciwzapalnego jamy ustnej, ze szczególnym uwzględnieniem choroby przyzębia.

Na koniec przedstawiono tematykę dotyczącą akupunktury laserowej i zapobiegania efektom COVID-19. Wyniki swoich wieloletnich doświadczeń przedstawili: dr Michael Weber – prezydent *International Society of Medical Laser*, Martin Junggebauer oraz prof. Himanshu Bansal. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Leszek Kubisz.

Wyniki badań nad fotobiomodulacją prowadzonych na UMP zaprezentowały prof. Ewa Mojs i prof. Marzena Wyganowska. **AKF**

Współczesna rola wirusa brodawczaka ludzkiego HPV w nowotworach głowy i szyi – fakty i mity

19 maja 2023 r. w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania odbyła się konferencja organizowana przez Polskie Towarzystwo Nowotworów Głowy i Szyi pod patronatem Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka i rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu prof. Andrzeja Tykarskiego.

Konferencja na temat znaczenia wirusa brodawczaka ludzkiego w rozwoju nowotworów głowy i szyi skupiła liczne grono słuchaczy. Uczestnicy wysłuchali prof. Wojciecha Golusińskiego, prof. Pawła Golusińskiego, znamienitego

gościa z Birmingham – prof. Hishama Mehanna, a także doktorów: Piotra Machczyńskiego, Joanny Kaźmierskiej, Mateusza Szewczyka i Krzysztofa Przybylskiego – tworzących fantastyczny zespół z Wielkopolskiego Centrum Onkologii.

Ponadto przedstawiona została prezentacja ukazująca przebieg akcji szczepień populacyjnych przeciwko wirusowi HPV, którą Miasto Poznań zainicjowało w 2008 r. – jako pierwszy samorząd w Polsce.

W tym samym roku szczepienia te rozpoczęto w Wielkiej Brytanii. **AKF**

Kalisz: honorowanie Nestorów i wykład Rzecznika Praw Lekarza

Kolejnym przystankiem na trasie Rzecznika Praw Lekarza była Delegatura WIL w Kaliszu, gdzie zjawił się z wykładem 18 maja. Tego samego dnia w kaliskiej delegaturze odbyło się spotkanie seniorów, w czasie którego planowano uhonorować dwoje Nestorów, a więc lekarzy zaczynających 90. rok życia.

Z dwojga Nestorów na miejscu zjawiła się dr Anna Czarnota, dojechać nie mógł niestety dr Tadeusz Nowak. Pani Doktor odebrała gratulacje od wiceprezesa ORL WIL lek. Marcina Karolewskiego i medal za zasługi od Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego z rąk gospodarza wydarzenia, przewodniczącego Delegatury WIL w Kaliszu lek. Mariusza Plucińskiego. Nestorka nie kryła wzruszenia. Uroczystą część spotkania zwińczył występ muzyków Filharmonii Kaliskiej – Hieronima Bartczaka i Marka Maciejewskiego.

Następnie głos zabrał lek. Marcin Karolewski, już nie w roli wiceprezesa, ale Rzecznika Praw Lekarza WIL. Organizacja spotkań z medykami to element ogłoszonego przez Okręgową Radę Lekarską „Roku praw lekarza”.

Ten rok chcieliśmy wypełnić przede wszystkim edukacją. Jeżeli będziemy wiedzieli, jak prawidłowo rozmawiać z pacjentami i ich rodzinami, jak bronić się przed hejtem w internecie, będziemy potrafili korzystać z przysługujących nam praw, to znacznie szybciej rozwiążemy wiele problematycznych sytuacji – podkreślał Rzecznik Praw Lekarza.

Przypomnijmy, że w bieżącej kadencji ORL WIL powołała aż czterech rzeczników, którymi obok niego są lek. Mateusz Szulca (Rzecznik Praw Młodego Lekarza), lek dent. Jacek Zabielski (Rzecznik Praw Lekarza Dentysty) i dr n. med.

Stanisław Dzieciuchowicz (Rzecznik Praw Lekarza Seniora). Uruchomiona została także kancelaria Rzeczników Praw Lekarza, która zajmuje się m.in. koordynacją akcji edukacyjnej i programu „Prawnik na pierwsze przesłuchanie”.

PRZEMYSŁAW CIUPKA

Fot. 2x Przemysław Ciupka

Budujemy pomnik Strusia

Kolejne spotkanie z przedstawicielami władz miasta i członkami Zespołu ds. wznoszenia pomników na terenie miasta Poznania odbyło się na początku maja i przyniosło dobre informacje dla osób zaangażowanych w inicjatywę budowy pomnika Józefa Strusia.

Na posiedzenie zespołu wybrał się reprezentujący Stowarzyszenie im. Józefa Strusia Władysław Szebiotko. Obecni byli m.in. Architekt Miasta Piotr Sobczak, Miejska Konserwator Zabytków Joanna Bielawska-Pałczyńska czy pełnomocnik Prezydenta Miasta Poznania do spraw estetyki miasta Piotr Libicki.

Potwierdzono, że pomnik zostanie wzniesiony na placu Kolegiackim, w miejscu skweru przy ul. Wodnej. Projekt monumentu zostanie wyłoniony w drodze konkursu. W komisji zasiadają przedstawiciele stowarzyszenia: prof. Stefan Grajek, dr inż. arch. Michał Ankiersztajn oraz Władysław

Szbiotko, osoby wytypowane przez zespół pomnikowy przy radzie miasta, a także eksperci z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. *Konkurs będzie otwarty i kierowany do rzeźbiarzy z regionu wielkopolskiego* – doprecyzowuje prof. Stefan Grajek, prezes Stowarzyszenia im. Józefa Strusia. Za przeprowadzenie postępowania konkursowego odpowiedzialne będzie stowarzyszenie, co pozwoli ominąć kolejkę inicjatyw czekających na rozpisanie konkursu przez urząd miasta. Więcej informacji o inicjatywie na stronie internetowej stowarzyszeniastrusia.pl – tam można znaleźć również odnośnik do zbiórki na portalu Patronite. (cep)

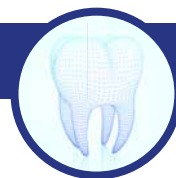
Wyobrażeniowy portret Józefa Strusia autorstwa Antoniego Oleszczyńskiego

Datki można wpłacać na konto stowarzyszenia:

**Stowarzyszenie im. Józefa Strusia,
ul. Długa 1/2, 61-848 Poznań
Nr konta:
41 1090 2590 0000 0001 4921 9985**

Rubryka stomatologiczna

Anna Kurhańska-Flisykowska
Komisja Stomatologiczna ORL WIL

U stomatologów dzieje się ciągle bardzo dużo. Od miesięcy toczy się dyskusja dotycząca zmian w wycenie procedur leczniczych i związanych z tym nadziei, rozczarowań i poszukiwania prawdy. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wyceni godzinę pracy lekarza dentystry na 120 zł. Przy tym teoretycznym założeniu wycena poszczególnych świadczeń wzrosła dwu-, a nawet trzykrotnie, np. z punktów 11 do 36, czyli z 11 zł do 36 zł. Obiecywano też dodanie 400 mln zł do kwot dotychczas przeznaczonych dla stomatologii. Kiedy oddaję ten tekst, jest 17 maja – w mojej okolicy gabinety świadczące usługi w ramach umowy z NFZ nie mają już wolnych miejsc na maj, a dotychczas na wizytę czekało się dzień lub dwa. Pakietowanie procedur zastosowano wyłącznie ze względu na algorytmy informatyczne i jest to wielkość techniczna. Liczba punktów w pakiecie będzie zwiększona, a NFZ zliczy zobowiązania w całości niezależnie od limitów w pakietach – tyle dowiedzieli się szczęśliwcy, którym udało się zalogować na ogólnopolski webinar pt. „Zmiany w sposobie rozliczania świadczeń w stomatologii”, organizowany przez centralę NFZ. Opinię Oddziału Wielkopolskiego przekazują na bieżąco dr Jacek Zabielski i dr Andrzej Cisko. W sejmie posłowie zadają pytania o status stomatologii i wyrażają zdziwienie, że to tylko 2 proc. budżetu NFZ, a przecież miało być 4 proc., a było najwyżej nieco ponad 3,5 proc. w najlepszym okresie. Trochę jesteśmy winni sami, bo trzeba było lamentować do skutku, zamiast powiedzieć: damy radę, pomalujemy, kupimy unit i autoklaw i będziemy pracować, pracować, pracować.

Jak mawiał śp. dr Andrzej Baszkowski: będziesz pracować od rana do nocy, ale będziesz godnie żyć. No to się udało Nasz Wielki Negocjatorze...

Przy okazji: wiemy, dlaczego lekarze nie lubią brać udziału w programach dla dzieci i młodzieży z dodatkowym finansowaniem, np. z samorządów czy pakietów unijnych lub funduszy międzynarodowych – bo nie ma informacji zwrotnej o tym, co u młodzieżowego lub dziecięcego delikwenta zostało już zrobione. Warunek, jaki stawiają, nazwijmy to – darczyńcy, jest prosty: zlecona przez nich procedura musi się obdarowanemu należeć w bieżącym okresie, tzn. nie mógł skorzystać z fluorkowania, leczenia, protetyki z innego źródła w tym samym czasie; czyli jeśli sfinansowano to w danym roku z NFZ, to nie może już pokryć kosztu takiej samej procedury starosta powiatowy. Lekarz niestety dowiaduje się o tym po rozliczeniu projektu – tych 20 pacjentów miało już higienizację i fluorkowanie, a także badanie z pogadanką o higienie wykonaną w ramach programu profilaktycznego opłaconego przez NFZ. Oznacza to, że lekarzowi się nie płaci, i proszę policzyć, ile stracił. Bo stracił często ten pracujący w ramach NFZ – nie wiedział, że dziecko uczestniczyło już w programie, a rodzice podpisują, co się im podsuwa do podpisania w dobrej wierze. Brak jest przepływu informacji o działaniach między NFZ a darczyńcą i lekarzem, któremu potrzebny byłby dostęp do karty pacjenta, do diagramu i dat. Opanowano to w przypadku zaopatrzenia protetycznego i w poznańskim oddziale NFZ informację, kiedy proteza została wykonana, uzyskujemy od ręki. Czyli można. ■

Nasz ogródek dentystyczny

Już byliśmy w ogródku, już witaliśmy się z gąską – można by rzec, że odnieśliśmy sukces, ale jednak go nie ma.

Po ostatnim naszym spotkaniu w WOW NFZ w Poznaniu doszło do ustaleń, które po wysłuchaniu webinaru z Centrali NFZ w Warszawie przedstawiają się dla naszego środowiska w niekorzystnych barwach. Najbardziej bulwersująca była wypowiedź dr Małgorzaty Maślińskiej, która przedstawiła kryteria czasowe, np. badanie stanu uzębienia – 25 minut, usunięcie zęba jednorozeniowego – 35 minut. Nasze środowisko lekarskie nie wyraża na to zgody. Kryterium prawidłowego przyjmowania pacjenta przez lekarza dentystrę są jego umiejętności, uczciwość i rzetelne wykonanie danego zabiegu.

W trakcie naszych rozmów w oddziale NFZ w Poznaniu podnieśliśmy postulat zwiększenia wartości kontraktów do 15 tys. zł przy 30-godzinym tygodniu pracy.

Odniosłem wrażenie, że spotkało się to ze zrozumieniem. Maj będzie dla nas i dla płatnika okresem testowym. Ale wydaje się, że zwiększenie etatu przeliczeniowego w Wielkopolsce powinno wejść w życie od czerwca. Niedawno otrzymaliśmy aneksy bez planu rzeczowo-finansowego. Tym

lek. dent. Jacek Zabielski
przewodniczący Komisji
Stomatologicznej ORL WIL

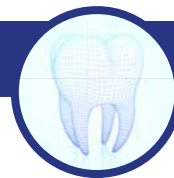

samym wchodzimy w okres wielkiej niewiadomej i nie uważam, że zostaliśmy jako środowisko poważnie potraktowani.

Postulujemy również o potraktowanie nas przez płatnika jako podmiot, który w bezpośredniej relacji pacjent–lekarz może zaproponować pacjentowi odpowiedni wachlarz usług.

Mamy wycenę pakietów chirurgicznych i periodontologicznych na wysokim poziomie, nie przekłada to się jednak na zwiększenie pensum lekarza dentystry. Jeżeli sytuacja nie poprawi się, to dostęp pacjentów do gabinetu dentystycznego będzie drastycznie ograniczony. Żyjemy w czasie, gdy coraz więcej pacjentów chce korzystać z gabinetów dentystycznych mających podpisane umowy z NFZ.

Kończąc: nasz ogródek dentystyczny (NFZ-owski) jest coraz bardziej ograniczony. Wycena niektórych pakietów cieszę się, ale oczekujemy następnego kroku. Jesteśmy w dalszym ciągu środowiskiem, które cały czas nie ma podniesionych wynagrodzeń adekwatnie do naszej pracy. ■

Konferencja i jubileusz

W dniach 8–9 maja 2023 r. w Lublinie odbyła się XXIII Międzynarodowa Konferencja Okrągłego Stołu „Kształcenie przed- i podyplomowe w stomatologii” oraz XV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna „Środowisko a stan zdrowia jamy ustnej” wraz z obchodami jubileuszu X-lecia Polskiego Towarzystwa Edukacji Medyczo-Dentystycznej (PTEMD) *Sapientia*.

Patronat honorowy objęli m.in. Minister Nauki i Edukacji, Prezydent Miasta Lublina i Rektor Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (UMLUB). Organizatorem stałym była nieodzownie aktywna prof. dr hab. Barbara Tymczyna-Borowicz, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej z Endodoncją UMLUB. Wybór zagadnień tegorocznej jubileuszowej konferencji był zdecydowanie trafny, ponieważ sesje panelowe dotyczyły przede wszystkim regulacji prawnych odpowiedzialności nauczyciela akademickiego realizującego praktyczne zajęcia kliniczne z udziałem pacjentów, obowiązków studenta i przypadków związanych z nieprzebraniem regulaminu studiów i realizacją efektów kształcenia, możliwością przeniesienia studenta kierunku lekarsko-dentystycznego na inny kierunek medyczny czy aktualizacją regulacji nadawania stopni naukowych. Ważnym punktem programu konferencyjnego była sesja konsultantów krajowych i uwagi dotyczące przebiegu i formy państwowe egzaminu specjalizacyjnego.

Podczas uroczystej sesji jubileuszowej Minister Edukacji i Nauki prof. dr hab. Przemysław Czarnek uhonorował medalem „Zasłużony dla nauki polskiej *Sapientia et Veritas*” prof. dr hab. Teresę Bachanek (Honorowy Prezydent PTMED

Minister Edukacji i Nauki wręcza medal prof. dr hab. Teresie Bachanek

Sapientia) oraz pośmiertnie prof. dr hab. Urszulę Kaczmarek, wieloletnią kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego Piastów Śląskich we Wrocławiu. Miło nam również zawiadomić, iż z okazji X-lecia Towarzystwa PTMED *Sapientia* odznaczenia „Za zasługi dla rozwoju edukacji medycznej” otrzymały cztery panie profesor naszego uniwersytetu: prof. dr hab. Janina Stopa, prof. dr hab. Maria Borysewicz-Lewicka, prof. dr hab. Anna Surdacka i prof. dr hab. Beata Czarnecka. Wyróżnienia uzasadnione były wieloletnią aktywnością wszystkich Pań Profesor na rzecz rozwoju polskiej stomatologii.

DR HAB. ELŻBIETA PASZYŃSKA, PROF. UMP
KLINIKA STOMATOLOGII ZINTEGROWANEJ
KATEDRA PRAKTYCZNEJ STOMATOLOGII KLINICZNEJ UMP

Rola lekarzy dentystów w zapobieganiu przemocy wobec dzieci

Objawy każdego rodzaju działania skutkującego krzywdzeniem dzieci powinny być odnotowywane przez personel medyczny, w tym przez stomatologa, i skutkować właściwą interwencją. Lekarz pierwszego kontaktu, a także inny pracownik medyczny, może zetknąć się z tym problemem, powinien więc posiadać kompetencje pozwalające na właściwe rozpoznanie zagrożenia. Przemoc stosowana wobec dzieci ma nie tylko aspekt społeczny, ale również powoduje skutki fizyczne i psychiczne bezpośrednio wiążące się z potrzebą działań medycznych.

Krzywdzenie dzieci występuje we wszystkich grupach społecznych, kulturowych i etnicznych. W większości przypadków sprawcami są osoby dorosłe, którym dzieci ufają, a często także dobrze je znają. Bardziej zagrożone są dzieci małe, z problemami psychicznymi lub intelektualnymi, z wadami rozwojowymi, ze środowisk obarczonych problemami materialnymi, mieszkaniowymi, a przede wszystkim przemocą domową.

W praktyce stomatologicznej może zdarzyć się konieczność rozpoznania różnicowego w odniesieniu do tzw. urazów nieprzypadkowych będących wynikiem stosowania przemocy wobec dzieci. Ponadto, oprócz urazów zębów, kości czy zmian na błonie śluzowej jamy ustnej, zwrócić uwagę mogą objawy zaniedbania (np. nieleczona próchnica zębów).

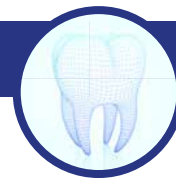
Amerykańska Akademia Stomatologii Dziecięcej sugeruje, aby każde zaniedbanie rodzica lub opiekuna prawnego

prowadzące do objawów bólowych w jamie ustnej uznawać za niewywiązywanie się z obowiązku rodzicielskiego (blokowanie dostępu do opieki medycznej).

W ostatnim czasie pojawił się ponadto pogląd, że używanie przez kobiety w ciąży środków psychoaktywnych, alkoholu, palenie przez nie papierosów, a nawet bierna ekspozycja na dym tytoniowy mogą być uważane za zaniedbanie w stosunku do nienarodzonego jeszcze dziecka.

Skutki zdrowotne wynikające z braku realizacji przez rodziców bieżących potrzeb dziecka mogą negatywnie wpływać na zdolność uczenia się, komunikację, odżywianie i inne aktywności konieczne dla prawidłowego wzrostu i rozwoju potomstwa, a nawet powodować dożywotnie następstwa. Należy jednak rozróżnić opiekunów świadomych, posiadających adekwatną wiedzę, lecz uchylających się od poszukiwania pomocy stomatologicznej, od tych, którzy nie

Rubryka stomatologiczna

są świadomi skutków zaniedbania stanu zdrowia jamy ustnej ich dzieci.

Rozpoznanie urazu nieprzypadkowego jest często trudne i polega nie tylko na wykryciu obrażeń, ale także na ustaleniu, czy uraz nastąpił w wyniku wypadku czy też był spowodowany maltretowaniem dziecka. Diagnozę trzeba oprzeć na danych z wywiadu, gdzie należy zwrócić uwagę na wiek dziecka oraz znajomość czynników ryzyka, z badania klinicznego, w tym wyglądu i zachowania dziecka, z badania radiologicznego i ewentualnie badań dodatkowych, a czasami także badania klinicznego rodzeństwa.

Podejrzenia nasuwają rozbieżności pomiędzy deklarowanymi okolicznościami urazu podanymi przez dziecko i opiekunów, obraz kliniczny nieodpowiadający zgłoszonemu wywiadowi, niewspółmierność pomiędzy powodem zgłoszenia się do lekarza a stanem ogólnym dziecka czy też opóźnione zgłoszenie się do lekarza. Wieloletnie obserwacje kliniczne pozwoliły na wskazanie z dużym prawdopodobieństwem okolic ciała charakterystycznych dla zranień przypadkowych. Zostały także stworzone wskazówki co do miejsc, których uszkodzenie nasuwać powinno przypuszczenie o nieprzypadkowym pochodzeniu urazu. Zwraca się także uwagę na bezwzględną konieczność ostrożnego wnioskowania w oparciu o wyniki z badania podmiotowego i przedmiotowego. Dla urazów związanych z maltretowaniem charakterystyczne jest skojarzenie różnych objawów, które są często symetryczne, obustronne, a także powstałe w różnym czasie.

W obrębie jamy ustnej stwierdzić można zasinienie, uszkodzenie błony śluzowej, rozdarcie wędzidełek, oparzenie, urazy zębów mlecznych lub stałych, wady zgryzu będące konsekwencją przebytych urazów. Charakterystyczne dla karmienia z użyciem przemocy będzie oparzenie podniebienia w następstwie podawania gorących napojów przez butelkę ze smoczką. Za objawy zaniechania można uznać nieleczone infekcje i urazy, nieleczoną próchnicę zębów oraz brak ciągłości wizyt stomatologicznych skutkujących niezapewnieniem opieki specjalistycznej. W przypadku obecności wybroczyn na granicy podniebienia twardego i miękkiego, a także gdy rozpoznajemy objawy zakażenia rzeżączką, kiłą czy *herpes simplex* typu 2, należy brać pod uwagę prawdopodobieństwo wykorzystywania seksualnego dziecka. Niezwykle istotne jest poprawne odnotowanie zebranych faktów, wniosków i obserwowanych zmian klinicznych, łącznie z pomiarem wielkości doznanego urazu tkanek wraz z dokumentacją fotograficzną.

Należy podkreślić, że przemoc jest zjawiskiem występującym nie tylko w środowisku tzw. marginesu społecznego, lecz we wszystkich grupach społecznych, także dobrze sytuowanych. Przekazanie właściwym organom informacji w przypadkach, w których podejrzewamy użycie przemocy wobec dziecka, często mogłoby je uchronić przed kolejnymi objawami agresji i zapobiec zdarzeniom prowadzącym do uszkodzeń ciała, a w skrajnych przypadkach do utraty życia.

PROF. DR HAB. MARIA BORYSEWICZ-LEWICKA

Konin: „Zaburzenia snu u dzieci i młodzieży”

9 maja w Koninie ponad 40 osób wysłuchało wykładu pt.: „Zaburzenia snu u dzieci i młodzieży” wygłoszonego przez dr. hab. n. med. prof. UM Marcina Żarowskiego z Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Rozwojowego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Inicjatorem spotkania był koniński oddział Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, z udziałem Delegatury WIL w Koninie i konińskiego szpitala. W drugiej części spotkania, w ramach cyklu „Ludzie i ich pasje”, behawiorystka i zoofizjoterapeutka Marta Kaczor opowiedziała zebranych o zwyczajach naszych psich przyjaciół. ■

OŚWIADCZENIE

Działając w imieniu Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego z siedzibą w Warszawie („PTK”), w nawiązaniu do wywiadu Pana Przemysława Ciupki z Panem Profesorem Stefanem Grajkiem, Prezesem Stowarzyszenia im. J. Strusia w Poznaniu, opublikowanego w Biuletynie Wielkopolskiej Izby Lekarskiej („WIL”) z marca 2023 roku, informuję, że PTK pragnie stwierdzić, że przedstawione w nim nieuzasadnione wnioski Pana Profesora Grajka dotyczące rzekomego stanowiska PTK w sprawie budowy pomnika Józefa Strusia są nieprawdziwe i godzą w dobre imię i wizerunek PTK oraz Zarządu Głównego PTK, w tym w szczególności wymienionych z imienia i nazwiska dwóch członków Prezydium Zarządu PTK. Zarzut Pana Profesora Grajka braku woli podjęcia „odrobiny wysiłku intelektualno-organizacyjnego”, niezależnie od tego, że jest obraźliwy, to jest całkowicie bezpodstawny i nie znajduje oparcia w faktach.

Zarząd Główny PTK podchodzi z ogromnym entuzjazmem i absolutną akceptacją inicjatywy Stowarzyszenia im. Józefa Strusia mającej na celu budowę pomnika J. Strusia w Poznaniu, celem upamiętnienia i propagowania wiedzy o tym wybitnym człowieku, lekarzu, prekursorze i humaniście, co zostało jednoznacznie i dobitnie wykazane w piśmie PTK skierowanym do Stowarzyszenia im. Józefa Strusia na ręce Pana Profesora Stefana Grajka w dniu 15.11.2023 r. (z którego treścią można się zapoznać pod linkiem:

https://ptkardio.pl/aktualnosci/720-informacja_zarzadu_glownego_ptk_w_sprawie_wsparcia_budowy_pomnika_j_strusia_w_poznaniu)

Wbrew zarzutom Pana Profesora Grajka PTK zaproponowało w/w piśmie różne formy wsparcia, w tym materialnego. Do dnia dzisiejszego PTK nie otrzymało żadnej pisemnej odpowiedzi na skierowane do Stowarzyszenia im. Józefa Strusia propozycje.

PTK pragnie wyrazić stanowisko, że jakiegokolwiek próby o wykorzystywanie środków finansowych PTK sprzecznie ze statutem PTK nie mogą być przez PTK realizowane. Realizacja takiej próby nie tylko wiązałaby się z konsekwencjami prawnymi, ale też z naruszeniem podstawowych zasad moralnych, którymi kieruje się od zawsze PTK. Prośba taka nie przystoi nawet najbardziej zacnemu i zasłużonemu Profesorowi, niezależnie od emocjonalnych przesłanek nim kierujących. Podstawą wszelkich działań PTK jest w pierwszej kolejności statut PTK, a w dalszej bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, co Pan Prof. Grajek, jako jeszcze niedawno członek Zarządu Głównego PTK, powinien doskonale wiedzieć.

Zatem zarzucanie, w wywiadzie Pana Przemysława Ciupki przez Pana Profesora Grajka, osobom funkcyjnym w PTK, tj. Prezesowi PTK, Prof. Przemysławowi Mitkowskiemu oraz Sekretarzowi PTK, Prof. Pawłowi Burchardtowi złej woli w kontekście braku wyasygnowania środków na budowę pomnika, jest odczytywane jako naruszające ich dobra osobiste, a w szczególności godzące w ich dobre imię i wizerunek.

w imieniu i na rzecz PTK
radca prawny
D. Małgorzata Łozowska

Natalie Portman odwiedziła małych pacjentów

Fot. 2x Wielkopolskie Centrum Pediatrii

Gwiazda Hollywood i aktywistka przyjechała do Poznania na konferencję Impact'23. Aktorka pojawiła się też w Wielkopolskim Centrum Pediatrii, gdzie czytała dzieciom bajki swojego autorstwa.

Do laureatki Oscara dołączył ambasador USA w Polsce Mark Brzeziński. Czytali na zmianę – ona po angielsku, on po polsku. W spotkaniu wzięli też udział: Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, Prezydent Miasta Poznań Jacek Jaśkowiak oraz dyrektor naczelny SZOZ nad Matką i Dzieckiem – Izabela Marciniak. (cep)

Klaudia Juszczyk

PIGUŁKA PRAWNA

Coroczne podwyżki wynagrodzeń w ochronie zdrowia

Bartosz Pawelczyk

Zbliżające się lato to dla podmiotów leczniczych czas nie tylko kojarzony z planowaniem wakacji. Lipiec jest corocznie czasem podwyżek dla pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Przygotowania do tego należy podjąć odpowiednio wcześniej, a o szczegółach poniżej.

Podwyżki wynagrodzenia personelu – jak je obliczyć?

Wszystko to za sprawą Ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Zasadą wynikającą z przepisów tej ustawy jest to, że corocznie 1 lipca podmiot leczniczy dokonuje podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego pracownika wykonującego zawód medyczny oraz pracownika działalności podstawowej, innego niż pracownik wykonujący zawód medyczny, którego wynagrodzenie zasadnicze jest niższe od najniższego wynagrodzenia zasadniczego. Minimalne wynagrodzenie personelu określa się jako iloczyn współczynnika pracy określonego w załączniku do ustawy i kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym ustalenie, ogłoszonego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 9 lutego 2023 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2022 r. wyniosło 6346,15 zł. To właśnie ta kwota stanowi wartość bazową do obliczenia minimalnego wynagrodzenia zasadniczego personelu na dzień 1 lipca 2023 r. Podaną w ten sposób wysokość wynagrodzenia należy pomnożyć przez współczynnik pracy, a otrzymana wartość daje kwotę minimalnego zasadniczego wynagrodzenia. Zasadę stosujemy w odniesieniu do pracowników zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę – nie znajduje ona natomiast zastosowania przy umowach zlecenia i B2B (*business-to-business*).

Istotne współczynniki pracy

Wysokość współczynników pracy ma istotny wpływ na wysokość wynagrodzeń. Niejednokrotnie wątpliwości budzi przyporządkowanie pracownika do konkretnej grupy zawodowej, a w konsekwencji ustalenie właściwego współczynnika pracy. Warto w tym zakresie posiłkować się Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami. Rozporządzenie to określane jest jako swoiste narzędzie do odczytywania ustawy. Jednakże nawet z wykorzystaniem tych zasobów często pojawia się problem z przypisaniem pracowników do konkretnej grupy zawodowej. Współczynniki pracy różnią się w zależności od charakteru udzielanych świadczeń, stanowisk pracy, a także od poziomu wykształcenia poszczególnych pracowników. Zagadnienie to jest bardzo szerokie, a w dużym uproszczeniu odpowiadając na bieżące potrzeby w tym zakresie, możemy wskazać, że istotne jest wykształcenie **wymagane** na danym stanowisku, a nie wykształcenie posiadane. Wynika to z samego tytułu tabeli stanowiącej załącznik do ustawy: „Grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowa-

nym stanowisku” i znajduje odzwierciedlenie w kształtującej się dopiero linii orzeczniczej sądów.

Tryb wprowadzania podwyżek

Samo ustalenie współczynnika pracy, chociaż niejednokrotnie dla stron najbardziej istotne z fiskalnego punktu widzenia, to niejedyny obowiązek, z jakim mierzą się podmioty zatrudniając personel. Obowiązek podwyższenia wynagrodzenia przypomina o sobie corocznie, a ustawodawca przewidział konkretny tryb działania w tym zakresie. W pierwszej kolejności pracodawca powinien dokonać ustaleń w drodze porozumienia zawartego ze stroną uprawnioną w danym podmiocie leczniczym do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy lub odpowiednio z pracownikiem wybranym do reprezentowania interesów pracowników. Jeżeli porozumienie nie zostanie zawarte do 31 maja, kierownik podmiotu leczniczego (albo – w określonych sytuacjach – podmiot tworzący) corocznie do 15 czerwca wydaje zarządzenie, w którym ustala sposób podwyższenia wynagrodzenia. **Podwyżki ustala się na dzień 1 lipca, co oznacza, że od 2 lipca danego roku wynagrodzenie nie może być niższe niż najniższe wynagrodzenie zasadnicze.**

Treść umów o pracę

Coroczna zmiana minimalnego wynagrodzenia zasadniczego to ważny element, o którym należy pamiętać, zatrudniając personel. Zmiana wysokości wynagrodzenia musi znaleźć odzwierciedlenie w treści umów o pracę, np. poprzez zawarcie aneksów. Pamiętać też trzeba, że w umowie o pracę zawieranej z pracownikami wykonującymi zawód medyczny i pracownikami działalności podstawowej wskazuje się, do której grupy zawodowej jest zaliczone zajmowane przez pracownika stanowisko pracy. Wymóg ten został wprowadzony wraz z nowelizacją ustawy w roku 2022 r. W każdej umowie o pracę zawartej od 1 lipca 2022 r. należy obowiązkowo wskazać, do której grupy zawodowej zaliczone jest zajmowane przez pracownika stanowisko, a umowy zwarte wcześniej wymagają dostosowania i uzupełnienia o powyższe.

Temat, który cyklicznie powraca i powracać będzie

Temat podwyżek nie cichnie od dłuższego czasu, głównie za sprawą zmian dotyczących współczynników pracy i innych obowiązków wprowadzonych w 2022 r. W tym roku wzrost wynagrodzeń odbędzie się najprawdopodobniej bez zmian przepisów samej ustawy. Pracodawcy muszą pamiętać, by odpowiednio obliczyć kwotę wynagrodzenia oraz przeprowadzić podwyżki tak, by od 2 lipca wynagrodzenie zasadnicze nie było niższe niż najniższe wynagrodzenie ustalone w oparciu o przepisy ustawy.

KLAUDIA JUSZCZYK – RADCA PRAWNY

e-mail: K.JUSZCZYK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

DR BARTOSZ PAWELCZYK – RADCA PRAWNY

e-mail: B.PAWELCZYK@PAWELCZYK-KOZIK.PL

Z MEDYCZNEJ WOKANDY

Rola sądów lekarskich w zakresie wykładni zasad etycznych

Jerzy Sowiński

Jędrzej Skrzypczak

Jak powszechnie wiadomo, Kodeks etyki lekarskiej jest zbiorem norm deontologicznych zawierającym kilkadziesiąt przepisów. Rodzi się jednak fundamentalna wątpliwość, kto jest uprawniony do dokonywania wykładni tych norm? Kanwą do poniższych rozważań niech będą wywody Sądu Najwyższego zaprezentowane w wyroku SN – Izba Karna z dnia 10 grudnia 2020 r. (I KK 113/20).

Stan faktyczny przedstawiał się w tej sprawie następująco. Orzeczeniem OSL w X. uznano lek. S.T. za winnego tego, że w dniu 25 grudnia 2015 r. w nieustalonym miejscu wystawił zaświadczenie lekarskie dotyczące zdrowia M.M., nie przeprowadzając badania pacjentki i nie dysponując dokumentacją z jej leczenia, co stanowiło naruszenie art. 40 Kodeksu etyki lekarskiej z dnia 14 grudnia 1991 r., i orzeczono względem niego karę upomnienia. Orzeczeniem Naczelnego Sądu Lekarskiego utrzymano orzeczenie sądu I instancji w mocy. Od powyższego orzeczenia kasację wniósł obrońca obwinionego. Zdaniem Sądu Najwyższego kasacja obrońcy obwinionego okazała się zasadna. Jak zaznaczył SN, w tej sprawie NSL nie spełnił standardu rzetelnej kontroli odwoławczej, jaki wynika z przepisów obowiązującego prawa, w tym przepisów Kodeksu postępowania karnego, mających zastosowanie w sprawie z zakresu odpowiedzialności zawodowej lekarzy. SN spostrzegł, że obwinionemu zarzucono przewinienie zawodowe polegające na naruszeniu art. 40 Kodeksu etyki lekarskiej (KEL), przy czym istota sporu sprowadzała się do tego, czy pismo sporządzone na prośbę J.M. ma cechy zaświadczenia lekarskiego w rozumieniu tego przepisu. Jak wynika z uzasadnienia orzeczenia sądu I instancji, o tym, czy określone pismo ma charakter zaświadczenia, ma przesądzać jego treść, zawierająca kategoryczne stwierdzenia co do stanu zdrowia konkretnej osoby, wskazująca na rozpoznanie konkretnej jednostki chorobowej. Nadto istotne znaczenie miał dla sądu fakt opatrzenia tego pisma pieczętą i podpisem lekarza. Uznano, że nie jest konieczne, by dokument był zatytułowany „zaświadczenie” czy „zaświadczenie lekarskie”. Zdaniem SN nie było w tej sprawie natomiast jasne, na ile cechą konstytutywną dokumentu jest cel jego sporządzenia (funkcja poświadczenia określonych okoliczności w celu dalszego wykorzystania czy też możliwość użycia w jakiejś formie). Sąd I instancji stwierdził, że obwiniony „przynajmniej powinien był przewidzieć, że dokument (...) zostanie wykorzystany jako zaświadczenie lekarskie”. Z ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd I instancji nie wynika wszakże, czy rzeczywiście do tego doszło. Sąd stwierdził jedynie, że owo pismo z dnia 25 grudnia 2015 r., którego odbiorcą był J.M., zostało sporządzone „na potrzeby prowadzonego postę-

powania rozwodowego”. W odwołaniu od orzeczenia sądu lekarskiego I instancji obrońca obwinionego zakwestionował tę okoliczność oraz ustalenie dotyczące powinności przewidywania, że sporządzone pismo może zostać wykorzystane jako zaświadczenie. NSL stwierdził, że przewidywanie możliwości wykorzystania zawartych w piśmie opinii co do stanu zdrowia M.M. należało wywnioskować z faktu opatrzenia pisma pieczętą lekarza. SN dostrzegł jednak, że NSL nie odniósł się do tego, co miałyby przesądzać o sporządzeniu opinii w celu wykorzystania jej w postępowaniu rozwodowym. Sąd ten wskazał natomiast na inne okoliczności, które jego zdaniem pozwalały na uznanie, że sporządzone pismo jest zaświadczeniem, w szczególności brak określenia celu wydania opinii i motywów jej wystawienia. Takie stanowisko – w ocenie SN – nie pozwalało na ostateczne przesądzenie, jakie cechy pisma sporządzonego przez obwinionego spełniają definicję zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 40 KEL, i pozwalają na odróżnienie takiego zaświadczenia od prywatnej opinii, do wydania której uprawnione są osoby wykonujące zawód lekarza w ramach chronionej konstytucyjnie wolności słowa. Jak podkreślił SN, rolą sądów lekarskich jest dokonywanie takiej uszczegóławiającej wykładni zasad etycznych zawartych w KEL, by mogła ona służyć jako wzorzec dla oceny konkretnych zachowań. Wzorzec ten wyznacza także zakres okoliczności, jakie muszą być ustalone w sposób zgodny z obowiązującymi w tym zakresie procedurami, by przypisać obwinionemu odpowiedzialność za konkretne przewinienie zawodowe. W konkluzji SN zastrzegł, że w ponownym postępowaniu NSL powinien sprecyzować, jakie cechy spełniać musi pismo, by uznać je za zaświadczenie lekarskie, a także wskazać konkretne dowody, z których miałyby wynikać, że taki właśnie charakter ma pismo sporządzone przez obwinionego. W szczególności konieczne będzie przesądzenie, z czego należało wnosić, że pismo to zostanie wykorzystane w funkcji zaświadczenia przez jego odbiorcę, oraz to, czy dla popełnienia przewinienia dyscyplinarnego konieczna jest po stronie obwinionego świadomość takiego przeznaczenia, czy też wystarczająca jest sama powinność takiego przewidywania. Dodatkowo SN zaznaczył, że nie ulega wątpliwości, iż rekonstrukcja obowiązujących lekarzy norm etycznych jest kompetencją samorządu lekarskiego.

Tam wszędzie, gdzie wynikające z zasad etycznych postulaty wkraczają w sferę praw i wolności jednostki, konieczne jest szczególnie precyzyjne wyznaczenie granicy tego, co stanowi realizację tych praw i wolności, oraz tego, co musi pociągać za sobą odpowiedzialność zawodową. A to jest właśnie rolą i zadaniem sądów lekarskich. ■

DAWKA INFORMACJI

Dziesiątki, setki, tysiące informacji. Docierają do nas różnymi drogami. Coraz szybciej, przez całą dobę. Informacje zwyczajne, ważne, z ostatniej chwili. Fascynujące, nieprawdopodobne, sensacyjne. Głównym składnikiem dawki informacji są fragmenty wiadomości rzeczowych. Pochodzą one z różnych źródeł i e-serwisów. (o-ap)

Odwołany stan zagrożenia

Po ponad trzech latach od wybuchu pandemii COVID-19 opublikowano projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia, który przewiduje, że z 1 lipca 2023 r. zostanie odwołany stan zagrożenia epidemicznego obowiązujący w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Zgodnie z ostatnim rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego od 30 kwietnia br. zniesiony został obowiązek noszenia maseczek w aptekach. Odwołanie skutkować będzie jednocześnie uchynieniem aktu prawnego, który go ogłaszał, czyli rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12 maja 2022 r.

Nadal na mocy tego rozporządzenia do 30 czerwca konieczne jest zakrywanie za pomocą maseczki ust i nosa w budynkach, w których jest prowadzona działalność lecznicza.

(KATARZYNA LECHOWICZ-DYL, WWW.GLOSWIELKOPOLSKI.PL)

Trzy rozwiązania

Poprawiona ustawa o jakości oraz powołanie funduszu kompensacyjnego dla pacjentów – to najważniejsze rozwiązania projektów poselskich. Do prac nad *no fault* powołany zostanie zespół, który opracuje nowe regulacje.

Proponujemy trzy rozwiązania. Po pierwsze – ustawa o jakości. Będziemy mierzyć jakość i premiować podmioty, które są lepsze. Po drugie – powstanie fundusz kompensacyjny. W ustawie będą przewidziane uproszczone warunki dochodzenia odszkodowań. Roszczenie zostanie rozpatrzone w ciągu 2–3 miesięcy. Po trzecie – projekty ustaw zostaną pomniejszone o no fault. Powstanie zespół. Zaprosimy do dyskusji ekspertów i przedstawicieli zainteresowanych środowisk. Wnioski z pracy tego zespołu będą zawarte w kolejnym projekcie – wyjaśnił minister A. Niedzielski. (WWW.MZ.GOV.PL)

Akcelerator trafi do WCO

12 maja Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak oraz dyrektor ds. technicznych Narodowego Centrum Badań Jądrowych Jan Trzuskowski podpisali umowę na dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020 budowy akceleratora generującego wiązkę elektronów o ultrawysokiej mocy dawki (FLASH RT) i infrastruktury koniecznej do jego funkcjonowania.

Ponad 5,5 mln zł dofinansowania unijnego trafiło do Narodowego Centrum Badań Jądrowych. *Dzięki tym środkom powstaje akcelerator do radioterapii typu FLASH RT. Będzie to pierwsze takie urządzenie w Polsce i jedno z nielicznych na świecie, które będzie mogło służyć pacjentom marszałkowskiego Wielkopolskiego Centrum Onkologii* – informuje Anna Parzyńska-Paschke, rzeczniczka marszałka.

Akcelerator w najbliższych miesiącach trafi do Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu, gdzie powstanie specjalne pomieszczenie do użytkowania tego typu urządzenia.

Na świecie istnieje tylko kilka podobnych urządzeń, w Polsce nie ma żadnego. Zastosowanie akceleratora ma poprawić efekty terapeutyczne, jednocześnie chroniąc zdrowe tkanki w organizmie. To zupełnie nowa metoda, która pozwoli na emitowanie promieniowania elektronowego o mocy dawki ultrawysokiej – podkreśla prof. Julian Malicki, dyrektor WCO.

(J, WWW.EPOZNAN.PL)

Badania w 17 krajach

W czasopiśmie „New England Journal of Medicine” opublikowano wyniki wielośrodkowego międzynarodowego badania „SafeBoosC III” (*Safeguarding the Brain of our smallest children*), które oceniało efekty rozszerzonego monitorowania mózgu z zastosowaniem spektroskopii w bliskiej podczerwieni (NIRS) u skrajnie niedojrzałych wcześniaków w oddziale intensywnej terapii (N Engl J Med 2023 Apr 20; 388(16): 1501-1511). Współautor publikacji dr hab. n. med. Tomasz Szczapa prof. UMP z II Kliniki Neonatologii pełnił w tym projekcie obowiązki koordynatora krajowego (8 ośrodków), głównego badacza w UMP oraz członka *Steering Committee* badania. Do badania włączono 1601 skrajnie niedojrzałych wcześniaków z 70 oddziałów z 17 krajów. Monitorowanie z wykorzystaniem NIRS w ciągu pierwszych 72 godzin życia nie wiązało się ze zmniejszeniem ryzyka zgonu lub ciężkiego uszkodzenia mózgu. Ponadto dotychczas ukazały się cztery inne publikacje dotyczące projektu w czasopismach „Trials”, „Frontiers in Pediatrics” oraz „BMC Med Res Methodol”.

(WWW.UMPEU.PL)

Wirusy już nie tłumione

Liczba odmów szczepień wzrasta w całym kraju. Jednym z województw, gdzie sytuacja jest najtrudniejsza, jest Wielkopolska. W ubiegłym roku odnotowano 8894 przypadki uchybień przed obowiązkiem szczepień. Zdaniem ekspertów taki stan rzeczy może przyczynić się do wzrostu liczby zachorowań zakaźnych.

W ciągu ostatnich pięciu lat liczba uchybień od szczepień zwiększyła się dwukrotnie. Jak ostrzegają lekarze, może to doprowadzić do wzrostu liczby zachorowań na choroby zakaźne, a także utraty odporności populacyjnej na najgroźniejsze schorzenia.

Taki stan rzeczy wynika z kilku czynników. Jednym z nich jest zjawisko epidemii wyrównawczej. Polega ono na tym, że po łagodnym okresie infekcyjnym następuje czas wzmożonego zachorowania na niektóre choroby zakaźne. Podczas pandemii COVID-19 obowiązywały liczne restrykcje, które ograniczyły kontakt i spotkania, wymagając od ludzi przestrzegania dystansu społecznego. Obowiązkowe były też maseczki. Gdy te zasady przestały być stosowane, wcześniej tłumione wirusy zaczęły atakować dzieci i dorosłych w znacznie poważniejszym stopniu.

(HUBERT OSSOWSKI, WWW.WPOZNANIU.PL)

Złoty OTIS dla Wielkopolan

Prestiżowe Nagrody Zaufania Złoty OTIS 2023 zostały wręczone 25 kwietnia w hotelu Polonia Palace w Warszawie. U honorowanych zostało troje lekarzy WIL: prof. Honorata Shaw, prof. Wojciech Golusiński, a także prof. Tomasz Banasiewicz z zespołem.

Nagrodę Zaufania Złoty OTIS otrzymują osoby i organizacje, które nie tylko mają wybitne osiągnięcia w zakresie poprawy funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, ale również których pacjenci mogą obdarzyć najwyższym zaufaniem. O przyznaniu nagród decyduje kapituła składająca się z 64 uczestników, co zapewnia obecność specjalistów z każdej dziedziny medycyny oraz z farmacji i diagnostyki laboratoryjnej.

Prof. Honorata Shaw – Złoty OTIS 2023 za dorobek życia w stomatologii

Prof. Honorata Shaw

Wybitny lekarz dentysta z niebagatelnym dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Jej zainteresowania naukowe obejmują endodoncję i materiałoznawstwo stomatologiczne. W ramach pracy dydaktycznej zajmowała się tłumaczeniami na język polski nowoczesnych podręczników z zakresu stomatologii. Jest członkinią *Association of Dental Research*, *European Association of Dental Public Health* i *Association of Dental Education in Europe*. Aktywnie działa w Polskim Towarzystwie Stomatologicznym.

Była inicjatorką budowy *Collegium Stomatologicum* oddanego do użytku w 2004 r. Opracowała i zainicjowała wdrożenie programu nauczania w języku angielskim. Jest laureatką nagrody naukowej ministra zdrowia i opieki społecznej oraz licznych nagród rektora AM w Poznaniu za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe. Odznaczona Srebrną Odznaką Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego (1981), Odznaką Honorową Miasta Poznania (1983), Złotym Krzyżem Zasługi (1985), Odznaką Honorową „Za wzorową pracę w służbie zdrowia” (1987), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2011).

Prof. Wojciech Golusiński

Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Głowy, Szyi i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, założyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Nowotworów Głowy i Szyi.

Jest jednym z najbardziej znanych polskich laryngologów – chirurgów głowy i szyi w Europie. Stworzył pierwszą w Polsce Klinikę Chirurgii Głowy i Szyi, założył Polskie Towarzystwo

Prof. Wojciech Golusiński – Nagroda Zaufania Złoty OTIS za akcje edukacyjne o nowotworach głowy i szyi

Nowotworów Głowy i Szyi. Od wielu lat z pasją prowadzi szeroko zakrojoną akcję edukacji społecznej na rzecz chorych na nowotwory głowy i szyi oraz ich rodzin, mobilizując innych lekarzy i ekspertów do podobnych inicjatyw, bo, jak sam często podkreśla, ludzie są aktywni, gdy daje im się szansę na aktywność i na możliwość realizacji swoich pasji.

Prof. Tomasz Banasiewicz z zespołem – Nagroda Zaufania Złoty OTIS 2023 za opracowanie zasad i wprowadzenie programu prehabilitacji onkologicznej w Polsce

Prof. Tomasz Banasiewicz z zespołem

Kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Onkologii Gastroenterologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Zespół:

dr n. med. Jarosław Cwaliński – chirurg,
dr n. med. Michał Głyda – chirurg,
dr n. med. Michał Burszewski – chirurg,
Patrycja Przybylska – dietetyk,
Wioletta Nowak – psycholog,
Małgorzata Buda – szefowa zespołu fizjoterapeutycznego,
Karolina Kornacka – fizjoterapeuta,
Beata Kalupa – pielęgniarka koordynująca.

Zespół kierowany przez prof. Tomasza Banasiewicza już w roku 2020 zorganizował pierwszą ogólnopolską konferencję poświęconą prehabilitacji, przeprowadził szereg szkoleń, webinarów i warsztatów. W styczniu bieżącego roku w szpitalu w Poznaniu otwarto jedną z pierwszych w Polsce poradni prehabilitacyjnych. Pacjentów wspomagają w procesie leczenia lekarze, pielęgniarki, dietetycy, fizjoterapeuci, psychologowie, inne osoby z personelu medycznego. Prehabilitacja staje się powoli standardem. (cep)

Śladami Fryderyka Chopina. Tajemnice i uroki ziemi ostrowskiej

Przy pięknej słonecznej pogodzie, w doborowym towarzystwie i wśród urokliwych zabytków ziemi ostrowskiej i antonińskiej – tak upłynęła poznańskim i leszczyńskim lekarzom seniorom wycieczka śladami Fryderyka Chopina, w którą wyruszyli 23 kwietnia.

Lekarze zwiedzili m.in. Muzeum Miasta Ostrowa, gdzie zapoznali się z historią miasta, multimedialną wystawę 3D poświęconą życiu w XIX-wiecznym Ostrowie i wielkopolskiej kuchni z okresu 20-lecia międzywojennego. Następnie spacer ostrowskimi uliczkami, dawna dzielnica niemiecka, żydowska, synagoga i konkatedra.

Zwiedzanie zakończyło oddanie hołdu i złożenie wiązanek kwiatów pod ścianą pamięci powstańców wielkopolskich przy kościele św. Antoniego, której pomysłodawcą i fundatorem była Delegatura WIL w Ostrowie. Sylwetki osób uwiecznionych na tablicy i historię powstania ostrowskiej ściany pamięci przybliżył zebrany dr n. med. Krystian Nielacny z ostrowsko-krotoszyńskiej delegatury WIL.

Lekarze odwiedzili też miejsca związane z Fryderykiem Chopinem – Strzyżew, Kotłów oraz pałac myśliwski Radziwiłłów w Antoninie. Tam spotkali się z przedstawicielami grupy seniorów z Delegatury WIL w Ostrowie, by wspólnie zwiedzić pałac, jego najbliższą okolicę i wysłuchać w koncercie fortepianowego w wykonaniu prof. dr. hab. Adama Podskarbiego. W wycieczce i spotkaniu udział wzięło kilkudziesięciu lekarzy seniorów z Poznania, Leszna, Ostrowa Wielkopolskiego i Krotoszyna. Doktor Elżbieta Dudzińska z Leszna odwiedziła Ostrów po raz pierwszy. Jak powiedziała oczarowała ją stare miasto i muzeum, gdzie zachwyliła się starymi eksponatami. *Jesteśmy zauroczeni miastem, byliśmy tu przed laty, bardzo się rozwinęło, jest co oglądać, mnóstwo perełek, a sam pomysł wycieczki trafiony, ponieważ warto się integrować, poznawać nowych ludzi, a rozmowy z ostrowianami, którzy przybliżają nam miasto i region, są szczególnie wartościowe* – powiedzieli Beata i Sławomir Cieśla, leszczyńscy lekarze.

Mieszkając tyle lat w Poznaniu, nie wiedzieliśmy, że blisko nas mamy tyle ciekawych miejsc do odwiedzenia, jak Ostrów czy Antonin. Bardzo się cieszę, że mogłam uczestniczyć w wycieczce i spotkać się z dawno niewidzianymi koleżankami i kolegami – dodała Dżenneta Bajraszewska-Soroko z Poznania.

Dużo wrażeń i serdeczności podczas wycieczki „Tajemnice i uroki ziemi ostrowskiej”. Dziękujemy naszemu przewodnikowi Panu M. Masińskiemu, niepoprawnemu entuzjaście wszystkiego co z Ostrowa, dla Ostrowa, co Ostrów i jego mieszkańcy reprezentują! Szczególnie ważne dla nas było spotkanie z dr. n. med. Krystianem Nielacnym z Delegatury WIL w Ostrowie przed tablicą pamięci przy kościele św. Antoniego, no i oczywiście Antonin pełen historycznych tajemnic. Koncert prof. Podskarbiego, czar utworów Fryderyka Chopina. To wszystko za szybko się skończyło – powiedziała dr Lidia Dymalska-Kubasik.

Fot. 4x Anna Grzesiak

Uważam, że takie wyjazdy i spotkania mają dużą wartość, poznajemy wspólnie ciekawe, posiadające bogatą historię miejsca, leżące w naszej okolicy, a do tego integrujemy się przez kulturę i muzykę – podsumował spotkanie przewodniczący ostrowskiej delegatury, wiceprezes ORL WIL lek. dent. Wiesław Wawrzyniak. Organizatorem wycieczki była leszczyńska delegatura WIL i Komisja ds. Emerytów i Rencistów, a gospodarzem Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim.

ANNA GRZESIAK

Po godzinach

Piknik kardiologiczny i „Mariuszowa Piątka” 2023

W sobotę 13 maja br. zespół kardiologów z Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Lesznie wraz z Fundacją „CardioFit” zorganizował po raz drugi piknik kardiologiczny pod hasłem: „Jak uciec przed zawałem?”. Wzorem ubiegłorocznego spotkania piknik rozpoczął się od serii wykładów. Prof. dr hab. med. Łukasz Małek, kardiolog sportowy z Centrum Kardiologii Klinicznej PIM MSWiA w Warszawie, przedstawił zagadnienia związane z bezpieczeństwem uprawiania sportu przez zawodników *masters*. Z kolei prof. dr hab. med. Przemysław Guzik i dr med. Małgorzata Kwissa z Uniwersyteckiego Centrum Badań Sportowo-Medycznych w Poznaniu omówili problemy związane z aktywnością fizyczną u osób z nadciśnieniem tętniczym, nadwagą czy cukrzycą. W bardzo przystępny sposób przedstawili też informacje, kto, kiedy i jakie badania powinien wykonać przed rozpoczęciem przygotowań do takich wyzwań, jak np. maraton. Po części wykładowej uczestnicy mieli możliwość konsultacji wyników wykonanych wcześniej badań (m.in. profilu lipidowego, glikemii, wskaźnika BMI i wartości ciśnienia tętniczego krwi) z ekspertami oraz kardiologami pracującymi na co dzień w naszym szpitalu.

W tym roku wszyscy chętni mieli również możliwość odbycia szkolenia z udzielania pierwszej pomocy i obsługi AED. Tę część spotkania poprowadzili zatrudnieni w naszym szpitalu ratownicy. Piknik, podobnie jak w roku 2022, zakończyła „Mariuszowa Piątka”. Pomysł biegu „rzucił” rok temu dr hab. med. Marek Prech, kierujący na co dzień oddziałem kardiologii WSZ w Lesznie – miał on z jednej strony upamiętnić zmarłego sześć lat temu Mariusza Wilka, lekarza anestezjologa i pediatrę oraz pasjonata sportu, z drugiej zaś przypomnieć o zaletach aktywności fizycznej i „rozruszać” ludzi po covidowej pandemii. Ubiegłoroczna, pierwsza edycja „Mariuszowej Piątki” okazała się „strzałem w dziesiątkę”, dlatego w tym roku zapadła decyzja o rozszerzeniu formuły – uczestnicy mogli wybrać dotychczasowy dystans 5 km lub trasę 10 km. Zainteresowanie biegiem było bardzo duże – na liście startowej znalazły się nazwiska ponad 230 osób. Rywalizacja na duktach lasu przylegającego do leszczyńskiego

Fot. Mariusz Cieslik

szpitala była dobrą zabawą dla biegaczy, o czym świadczy fakt, że na obu dystansach zwycięzcy wbiegali na metę parami, zajmując pierwsze miejsce *ex aequo*. Fakt ten przyprawił organizatorów o prawdziwy „zawrót głowy”. W biegu na 5 km triumfowali wśród mężczyzn Rafał Tomowiak z Żakowa i Hubert Naglak z Szelejewy (obaj osiągnęli czas 20:21) przed Radomirem Grafem z Leszna, zaś na dystansie 10 km wygrali Norbert Kołodziej z Krzemienia i Tomasz Musiał z Rydzyny (czas zwycięzców 38:27) przed reprezentującym Wrocławski Uniwersytet Medyczny Janem Piotrowskim. W kategorii pań najlepsze okazały się: na dystansie 5 km Agnieszka Bajon z Włoszakowic (czas zwyciężczyni 25:45), zaś na 10 km Katarzyna Wojciechowska z Leszna (49:05). Specjalne nagrody organizatorzy ufundowali dla trzypokoleniowej drużyny reprezentującej rodzinę Jędrzejczaków: senior – Grzegorz (na co dzień lekarz okulista), syn Maciej (również lekarz okulista) i wnuk Wojtek (prawdopodobnie, zgodnie z tradycją rodzinną, przyszły okulista...) oraz dla najmłodszego – Bartka Woźnego – i najstarszego uczestnika – 80-letniego pana Jana Husiatyńskiego. W tym roku poza biegaczami na starcie stanęło też kilka pań z kijkami, dlatego kardiolodzy już planują wprowadzenie w przyszłym roku kolejnej kategorii: nordic walking.

DR HAB. MED. MAREK PRECH

Na szlaku

20 kwietnia w siedzibie Delegatury WIL w Koninie odbyło się pierwsze spotkanie grupy turystyki górskiej lekarzy i lekarzy dentyków. Prowadzący spotkanie lek. Siergij Duriagin podzielił się własnym dużym doświadczeniem w wyprawach wysokogórskich, ilustrując swoje wystąpienie zdjęciami i krótkimi filmami. W programie spotkania znalazło się też wiele praktycznych informacji dotyczących wyposażenia turysty górskiego, przygotowania kondycyjnego oraz zasad bezpiecznej wędrowki po górach. Program działania grupy obejmuje wycieczki górskie ogólnodostępnymi szlakami o średniej trudności, bez konieczności korzystania z wyposażenia alpinistycznego, a dla zainteresowanych lekarzy i lekarzy dentyków z doświadczeniem wspinaczkowym również propozycje bardziej wymagających wypraw górskich.

Fot. Delegatura WIL w Koninie

Zapraszamy do przyłączenia się i uczestnictwa w działaniach naszej grupy. Planujemy wspólne treningi na ścianie wspinaczkowej, a także wyjazdy w Tatry, Alpy i włoskie Dolomity. ■

Po godzinach

Fani dwóch kółek rozpoczęli sezon motocyklowy

12 maja odbył się pierwszy w tym sezonie zlot motocyklowy lekarzy i lekarzy dentyistów Delegatury WIL w Koninie.

Zwiedzanie pięknych okolic wschodniej Wielkopolski ridersi rozpoczęli od zbiórki przed zabytkowym ratuszem w Kole. Wieczorem kolumna motocyklowa udała się do term i zamku w Uniejowie. Odbyła się prezentacja motocykli, wymiana doświadczeń, a uczestnicy zlotu spędzili w bardzo miłej atmosferze „Wieczór Ridersów”. Zawiązały się nowe znajomości i ustalano plan kolejnych imprez motocyklowych – zarówno turystycznych, jak i offroadowych.

Zapraszamy do przyłączenia się do grupy motocyklowej lekarzy i lekarzy dentyistów rejonu delegatury w Koninie. Kolejne zloty już niebawem. ■

Fot. Delegatura WIL w Koninie

Lekarskie strzelanie w Potażnikach

14 maja lekarze i lekarze dentyści z rejonu Delegatury WIL w Koninie odbyli praktyczne zajęcia strzelectwa sportowego, część z nich wystartowała następnie w konkursie strzeleckim.

W kategorii pistolet sportowy 1. miejsce zdobył Rafał Witasik, 2. Rafał Kubiak, a 3. Jarosław Politowicz.

W kategorii karabin sportowy 1. miejsce zajął Grzegorz Malinowski (nieobecny niestety na ceremonii wręczenia dyplomów), 2. Andrzej Kozak i 3. Rafał Witasik.

Frekwencja i pogoda dopisały, a gospodarz strzelnicy – prezes Klubu Strzelectwa Sportowego LOK MUSZKIET w Koninie Lech Książczak ugościł zebranych wyśmienitą grochówką, kielbaskami i kaszanką z grilla. Opiekunka grupy strzeleckiej lekarzy i lekarzy dentyistów Delegatury WIL w Koninie lek. dent. Agnieszka Wróblewska z wielkim

Fot. Delegatura WIL w Koninie

zaangażowaniem koordynowała szkolenie, a także uraczyła uczestników ciastami i chlebami własnego wypieku. Delegatura WIL w Koninie zaprasza na kolejne zajęcia szkoleniowe i przyłączenie się do grupy strzelectwa sportowego. ■

Kulturalna Piła

Delegatura WIL w Pile zaprasza lekarzy i lekarzy dentyistów na spektakle i koncert do Regionalnego Centrum Kultury – Fabryki Emocji w Pile przy ul. Staszica 1. Do rozdysonowania jest pula biletów – zapraszamy do kontaktu z pilską delegaturą. Z tego kulturalnego przedsięwzięcia skorzystała już pierwsza grupa lekarek. 20 maja dentyistki miały okazję obejrzyć komedię pt. „O mało co ...” w reżyserii Jakuba Wonsa z gwiazdorską obsadą: Anna Mucha, Filip Bobak, Michał Sitarski, Barbara Kurdej-Szatan. Przed członkami pilskiej delegatury jeszcze sporo artystyczno-muzycznych wrażeń. Oto plan kulturalnych wydarzeń:

– **26 czerwca 2023 r.**, godz. 19.00, Regionalne Centrum Kultury:

„Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” – muzyczne show.

– **24 września 2023 r.**, godz. 18.00, Regionalne Centrum Kultury:

„Kwartet” – spektakl, obsada: Jan Frycz, Andrzej Grabowski, Mikołaj Grabowski, Bogdan Słomiński.

– **22 października 2023 r.**, godz. 18.00, Regionalne Centrum Kultury:

„Piosenka to...?”

Wyjątkowa muzyczna uczta. Podczas wieczoru usłyszycy najpiękniejsze piosenki autorstwa Agnieszki Osieckiej, Wojciecha Młynarskiego i Jeremiego Przybory w wykonaniu Jakuba Gąsowskiego, Kamila Najduka, Beaty Rybotyckiej, Hanny Śleszyńskiej i Jacka Wójcickiego. Wystąpi zespół muzyczny pod kierownictwem Wiesława Wysockiego, prowadzenie Andrzej Poniedziałki.

– **listopad 2023 r.**, Regionalne Centrum Kultury:

Festiwal Teatralny – Teatr Pasja Rodzina – bilety od sierpnia.

– **1 grudnia 2023 r.**, godz. 19.00, Regionalne Centrum Kultury: „10 Tenorów” – koncert.

Szczegóły i zapisy: Delegatura WIL w Pile, tel. 67 212 04 87, 783 993 910. Liczba biletów ograniczona. (ag)

Z cyklu „Lekarze i Przyjaciele” – spotkanie z Danielem Wyszogrodzkim

Kolejne spotkanie leszczyńskich lekarzy i lekarzy dentyków w ramach cyklu „Lekarze i Przyjaciele” w Bibliotece Miejskiej w Lesznie z Danielem Wyszogrodzkim przeszło nasze oczekiwania. Dwie godziny rozmowy przemknęły tak, że nadal czujemy niedosyt jego opowieści o życiowych pasjach i wyborach, dla których zakończył studiowanie medycyny.

Było kolorowo (!) od opowieści o muzyce, o Rolling Stonesach, o Bobie Dylanie i spotkaniach z Leonardem Cohenem, o pisaniu tekstów i układaniu fraz do musicali, o autobiograficznej książce „Plac Leńskiego”, o wykładach w Akademii Teatralnej w Warszawie, o pracy w Radiu 357 i o ostatnich próbach przed premierą musicalu „Kopernik”. Zadaniu prowadzenia spotkania znakomicie sprostał dziennikarz Radia Elka – Grzegorz Sterna. Oczywiście wszyscy teraz już wiemy, dlaczego Daniel Wyszogrodzki to „czarna owca” w rodzinie lekarzy. Na wyjazd do Opery Krakowskiej na musical „Kopernik” mamy już wielu chętnych. Dziękujemy Panu Danielowi Wyszogrodzkiemu za tyle miłych słów pod adresem Wielkopolskiej Izby Lekarskiej i... jesteśmy trochę zaskoczeni tym, że tak spodobało mu się nasze prowincjonalne Leszno.

LIDIA DYMALSKA-KUBASIK
PRZEWODNICZĄCA DELEGATURY WIL W LESZNIE

Fot. 2x Miejska Biblioteka Publiczna w Lesznie

Zaśpiewali „O nadziei ludzkim głosem...”

23 kwietnia w wypełnionej po brzegi publicznością poznańskiej farze odbył się wyjątkowy koncert Chóru Kameralnego WIL zatytułowany „O nadziei ludzkim głosem...”, podczas którego zaprezentowane zostały dzieła wokalnie-instrumentalne połączone z efektami świetlnymi ukazującymi walkę światła z ciemnością – symbolikę

walki dobra ze złem. Wykonawcami były połączone poznańskie chóry – Chór Kameralny Wielkopolskiej Izby Lekarskiej oraz Chór Kameralny Akademii Lubrańskiego, a także soliści oraz Pazzo String Quartet. Całością dyrygowała dr Justyna Chełmińska – lekarz kardiolog i dyrygent chóralny zarazem. ■

Fot. 2x Julia Zator

Odnajdując utracony smak – na marginesie książki prof. Stefana Grajka

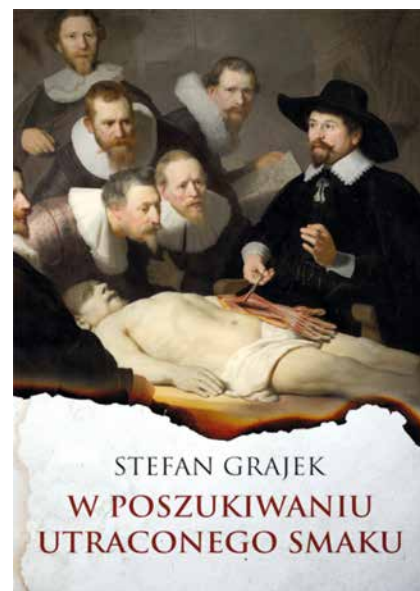
Z radością przyjęliśmy wyczekiwany i zapowiadany od dawna zbiór esejów wybitnego kardiologa – prof. Stefana Grajka. Znany ze swych literackich zdolności, namawiany przez współpracowników wiele lat – wreszcie dokonał syntezy swoich przemyśleń ukazujących szczególną, niezwykle skomplikowaną ludzką wrażliwość.

Wydana przez Wydawnictwo Zysk i S-ka przed kilkoma tygodniami pozycja poruszyła medyczne środowisko. Zostaliśmy oczarowani kunsztem pisarskim, umiejętnością wnikania w najtrudniejsze ludzkie sprawy. Łamiąc konwenanse politycznej poprawności, prof. Grajek opowiada o odpowiedzialności, przeciętności, intymności. Martwi się utraconą wrażliwością, imponuje znajomością historii sztuki. Wobec tej książki

nie sposób pozostać obojętnym. Nie ma w niej powierzchowności i ubóstwa językowego. Jest natomiast smaczna porcja zarówno wiedzy historycznej, jak i szeroko rozumianej kultury, a także odnajdywanie sensu i znaczenia zapomnianych pojęć, chroniąc je przed utraceniem.

Stefan Grajek, *W poszukiwaniu utraconego smaku*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2023.

DARIA SPRINGER

Maj 2023 w izbie

8 maja	– posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
9 maja	– posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
10 maja	– posiedzenie Komisji ds. Kształcenia Medycznego w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
11 maja	– spotkanie okolicznościowe lekarzy seniorów – posiedzenie komisji specjalnej w przedmiocie oceny stanu zdrowia lekarza
16 maja	– posiedzenie Komisji ds. Konkursów
17 maja	– posiedzenie Komisji Bioetycznej
18 maja	– spotkanie Rzecznika Praw Lekarzy z lekarzami i lekarzami dentykami Delegatury WIL w Kaliszu – posiedzenie Komisji ds. Młodych Lekarzy w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
19 maja	– organizacja wyjazdowego posiedzenia Krajowej Komisji Wyborczej – I dzień
20 maja	– organizacja wyjazdowego posiedzenia Krajowej Komisji Wyborczej – II dzień – posiedzenie Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej – posiedzenie Okręgowej Rady Lekarskiej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej
22 maja	– zajęcia z jogi dla członków Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu – kurs „Ratownictwo medyczne” dla lekarzy specjalizujących się – I dzień – posiedzenie Komisji ds. Integracji i Wzroku w formie mieszanej tj. z udziałem narzędzi zdalnej – komunikacji audiowizualnej
23 maja	– kurs „Ratownictwo medyczne” dla lekarzy specjalizujących się – II dzień – posiedzenie Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu
24 maja	– kurs „Ratownictwo medyczne” dla lekarzy specjalizujących się – III dzień
25 maja	– kurs „Ratownictwo medyczne” dla lekarzy specjalizujących się – IV dzień
25 maja	– posiedzenie Komisji ds. Rejestracji i Prawa Wykonywania Zawodu
26 maja	– posiedzenie Komisji Socjalnej w formie mieszanej, tj. z udziałem narzędzi zdalnej komunikacji audiowizualnej

wtorki	Wtorkowy Klub Zdrowia – zajęcia online dla członków WIL
wtorki, piątki	spotkania Chóru Lekarzy WIL
poniedziałki, wtorki, środy, czwartki	kursy językowe dla lekarzy i lekarzy dentyków
środy	spotkania Orkiestry Kameralnej WIL

Maj 2023 w delegaturach WIL

Delegatura WIL w Ostrowie Wielkopolskim	
13 maja	– Konferencja Stomatologiczna w Forum Synagoga w Ostrowie Wlkp.: „Pacjentka ciężarna w gabinecie stomatologicznym” i „Endokrynolog o tym, co ważne z pacjentem stomatologicznym”
24 maja	– zebranie Zgromadzenia Delegatów z okręgu Delegatury WIL w Ostrowie Wlkp.
Delegatura WIL w Kaliszu	
18 maja	– spotkanie lekarzy seniorów połączone z uhonorowaniem kaliskich lekarzy i wykładem Rzecznika Praw Lekarzy lek. M. Karolewskiego – „Prawa lekarza w dzisiejszej rzeczywistości”
23 maja	– szkolenie dla lekarzy „HCV od zakażenia do wyleczenia” oraz „Stłuszczeniowa choroba wątroby – wyzwanie w XXI wieku”
Delegatura WIL w Pile	
20 maja	– spektakl pt. „O mało co...” w Regionalnym Centrum Kultury w Pile dla lekarzy i lekarzy dentyków z okręgu pilskiej delegatury WIL
22 maja	– zebranie Zarządu Delegatury z okręgu Delegatury WIL w Pile
Delegatura WIL w Lesznie	
9 maja	– zebranie Zarządu Delegatury z okręgu Delegatury WIL w Lesznie
12 maja	– spotkanie „Pasje i wybory” Daniela Wyszyńskiego – „czarnej owcy” w rodzinie lekarzy
13 maja	– II Piknik Kardiologiczny „Jak uciec przed zawałem” i bieg „Mariuszowa Piątka”
27 maja–4 czerwca	– Festiwal Muzyki Barokowej ECHA BAROKU „Jan Jonston in memoriam”
Delegatura WIL w Koninie	
5 maja	– spotkanie z kulturą, seans filmowy dla seniorów
9 maja	– wykład „Zaburzenia snu u dzieci i młodzieży”
11 maja	– pilates
12–13 maja	– I/2023 Zlot motocyklowy – spotkanie w Uniejowie
14 maja	– strzelanie sportowe
15 maja	– zebranie Zarządu Delegatury z okręgu Delegatury WIL w Koninie
17 maja	– pilates
17 maja	– spotkanie grupy gier planszowych
18 maja	– wykład „Nowoczesne terapie w leczeniu migreny”
21 maja	– spotkanie z kulturą, seans filmowy dla seniorów
25 maja	– pilates

Wspomnienie o dr n. med. Joannie Wąsiewicz-Rager

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 21 grudnia 2022 r. odeszła od nas niespodziewanie dr n. med. Joanna Wąsiewicz-Rager, córka Anny Zakrzewskiej i Eugeniusza Piotra Wąsiewicza.

Joanna Wąsiewicz-Rager urodziła się 17 grudnia 1968 r. w Poznaniu. W roku 1987 ukończyła VII Liceum Ogólnokształcące im. Dąbrówki w Poznaniu o profilu biologiczno-chemicznym. W latach 1987–1993 studiowała na Wydziale Lekarskim AM w Poznaniu, uzyskując dyplom lekarza. Następnie w latach 1993–1994 była asystentem w Klinice Endokrynologii PSK nr 2 w Poznaniu, a potem do roku 1997 doktorantką w Uniwersyteckiej Klinice Okulistycznej w Ulm (Niemcy), gdzie uzyskała tytuł doktora nauk medycznych. W latach 1997–2006 była asystentem w Klinice Okulistycznej AM w Poznaniu, uzyskując I i II stopień specjalizacji z okulistyki (1998 i 2004).

Przez cały okres pracy w Klinice Okulistycznej była bardzo zaangażowana w działalność naukową, dydaktyczną i usługową. Była autorem i współautorem 13 prac naukowych, z których większość prezentowana była na krajowych i zagranicznych zjazdach okulistycznych.

Będąc specjalistą w dziedzinie okulistyki, bardzo dbała o stałe podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych, uczestnicząc w licznych szkoleniach na terenie kraju i za granicą. Zdobytą wiedzę przekazywała zawsze młodszym koleżankom i kolegom. O szerokiej aktywności dr n. med. Joanny Wąsiewicz-Rager, nie tylko zawodowej, świadczy przynależność do licznych towarzystw naukowych polskich i zagranicznych, w których pełniła funkcje społeczne, m.in. w Polskim Towarzystwie Okulistycznym – w Sekcji Retinologicznej, Sekcji Okulistyki Dziecięcej, Sekcji Chorób Jaskry oraz w Niemieckim Towarzystwie Okulistycznym.

Od roku 2006 pracowała w Poliklinice Chirurgii Plastycznej i Okulistyki NZOZ w Kobylnicach k. Poznania. Była oddana bez reszty chorym. Na szczególne podkreślenie zasługują jej wysokie kwalifikacje zawodowe również jako okulisty chirurga.

Jej wysoka kultura osobista, życzliwość i wyrozumiałość dla każdego człowieka, a szczególnie chorego, gotowość niesienia bezinteresownej pomocy każdemu, kto jej potrzebował,

budziły podziw i uznanie wśród współpracowników i pacjentów.

Dr n. med. Joanna Wąsiewicz-Rager całe życie zawodowe była im oddana – praca i służenie im przynosiły jej radość. Szczególną wartość stanowiła dla niej najbliższa rodzina: mąż Juliusz (lekarz ortopeda) i syn Piotr (student medycyny w Londynie), a także pozostali jej członkowie.

O jej pozytywnych cechach charakteru można by mówić bez końca – potwierdzić to może każdy, kto ją znał, kto miał szczęście z nią pracować i się przyjaźnić. Była wzorem człowieka, który potrafi pokonać wszystkie trudności, by służyć potrzebującym.

Wiadomość o tak nagłym i wczesnym odejściu była dla nas wstrząsem.

Joasiu Kochana, byliśmy z Tobą do ostatniej chwili, nie zapomnimy Ciebie nigdy, pozostaniesz w naszych sercach i myślach na zawsze, a dobro, które czyniłaś, będzie wzorem dla wielu pokoleń.

PROF. DR HAB. N. MED. KRYSZYNA PECOLD
I PRZYJACIELE

Wspomnienie o doktorze Stanisławie Słowińskim

Lekarz medycyny Stanisław Słowiński urodził się 8 maja 1953 r. w Witkowie. Szkołę Podstawową im. Adama Borysa ukończył w Witkowie w 1968 r. Następnie uczęszczał do I Liceum Ogólnokształcącego w Gnieźnie, które ukończył z wysoką średnią ocen w 1972 r. Ze względu na zainteresowanie medycyną starał się dostać na studia medyczne z myślą o specjalizacji chirurga. Niestety zabrakło mu kilku punktów i musiał plany te odłożyć na później. Odbył roczne medyczne studium zawodowe i w 1973 r. uzyskał z bardzo dobrym wynikiem tytuł higienisty szkolnego.

Nie zrezygnował z marzeń o medycynie i w 1973 r. ponownie złożył dokumenty na Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Poznaniu. Był bardzo dobrym studentem. Studia ukończył w 1979 r. z najwyższą średnią ocen. Wśród grona koleżanek i kolegów uważany był za dobrego i miłego, zawsze gotowego do pomocy innym. Na ostatnim roku studiów pojawiła się ciężka choroba, która go bardzo osłabiła, ale nie zniechęciła do ukończenia studiów i do tego, by zostać lekarzem.

Pracę rozpoczął w gnieźnieńskim szpitalu przy ul. 3 Maja na oddziale chirurgicznym. Jednocześnie pracował też w pogotowiu ratunkowym, potem na oddziale chorób wewnętrznych przy ul. św. Jana, a następnie w przychodniach w Łubowie i Niechanowie. Był także lekarzem medycyny pracy w Zakładach Stolarki Budowlanej w Gnieźnie. Przez kilka lat

dokształcał się w zakresie chorób wewnętrznych, dojeżdżał do Poznania do szpitala przy ul. Szkolnej.

W 1986 r. ożenił się z Barbarą Terakowską (z wykształcenia technolog drewna), córką znanego ekonomisty i działacza sportowego. Brał udział w zjazdach absolwentów Wydziału Lekarskiego rocznika 1973–1979, organizowanych przez koleżanki i kolegów z roku co kilka lat. Uczestniczył w nich wraz ze swoją żoną, z którą przeżył w małżeństwie 37 lat. Spotkania te dawały mu siłę do dalszego życia i pokonywania trudności związanych z chorobą. Spotykał się także z koleżankami i kolegami z liceum.

Bardzo lubił czytać książki o tematyce medycznej, interesowały go wszelkie nowości z tej dziedziny. Rozczytywał się również w książkach historycznych o I i II wojnie światowej oraz sławnych ludziach z kart historii Polski i świata.

Stanisław Słowiński pochodził z rodziny sławnych lekarzy: jego wujkiem był prof. Wiktor Bross, znany w kraju i na świecie chirurg, następnie kuzyn, też chirurg, Tadeusz Bross oraz chirurg Witold Knast. Dane o znanych lekarzach zawarte są w encyklopedii biograficznej pt. „Kto jest kim w polskiej medycynie” (Wydawnictwo Interpress).

Jeszcze w październiku 2022 r. uczestniczył, pełen optymizmu, w obchodach 50-lecia zdania matury w I Liceum Ogólnokształcącym w Gnieźnie. Po tym wydarzeniu niestety jego stan zdrowia pogorszył się. Zmarł w Gnieźnie, po długiej i ciężkiej chorobie, 30 stycznia 2023 r.

*Ach, życie, jesteś jedną chwilką,
jako ten liść na wietrze drżący,
i pozostawisz tu lżę tylko
i pamięć, jak znicz płonący.*

*Wiem, że rozstania nasze krótkie,
że się spotkamy wśród łąk wiosny,
przeżmiję lata trudne, smutne,
przetrwa dusz płomień niegasnący.*

*A wszystkie pożegnania bolesne,
które wpisane są w nasz los,
ukoi Boża miłość wieczna,
otrze lzy i serc tęsknoty głos.*

Pamięć o bliskich pozostaje tak długo, jak pozostają oni w naszych sercach.

Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą.

KU PAMIĘCI – ŻONA BARBARA

Z głębokim bólem serca zawiadamiamy,
że w dniu 23 kwietnia 2023 r.
zmarła nasza Kochana
mama, siostra, babcia, teściowa

śp.

dr IWONA VON STEINER

lat 66

Pogrążeni w smutku
Julia, Monika i Waldemar
wraz z Rodziną

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że w dniu 29 kwietnia 2023 r.
zmarła nasza Koleżanka

śp. IRENA BIAŁECKA

lekarz specjalista chorób wewnętrznych,
medycyny społecznej, chorób płuc,
medycyny rodzinnej i pracy

**Wyrazy współczucia
Rodzinie i Bliskim**

składa

Joanna Harbuzińska-Turek
Wiceprezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
Przewodnicząca Delegatury WIL w Pile

Z głębokim żalem żegnamy naszą koleżankę
śp.

lek. dent.

JOLANTĘ MARIĘ RYBACKĄ

zmarłą w kwietniu 2023 r, w wieku 88 lat,
specjalistkę stomatologii zachowawczej oraz paradontologii.

**Rodzinie i najbliższym
wyrazy głębokiego współczucia**

składa Wiceprezes ORL WIL
lek. Robert Rewekant
oraz Zarząd Delegatury WIL w Koninie

Z głębokim żalem i smutkiem
przyjeliśmy wiadomość,
że dnia 3 maja 2023,
w dniu ukończenia 94 r.ż. zmarła

**HALINA
MUSKAŁA-MATYSIAK**

lekarz dentysta, specjalista stomatologii
wieku rozwojowego,
absolwent Wydziału Lekarskiego A.M. w Poznaniu z 1958 r.,
osoba pełna empatii i życzliwości dla chorych.
Początkowo pracowała w Ośrodkach Zdrowia
w Czempiniu pow. Kościan
i w miejscowości Grodziec pow. Konin.
Kolejne miejsca zatrudnienia to Przychodnia
Międzyzakładowa ZLZ HCP
oraz ZOZ Poznań – Stare Miasto.

**Rodzinie i Najbliższym
wyrazy serdecznego współczucia**

składają

koleżanki i koledzy
z lat studiów 1953–1958
na Wydziale Lekarskim
Akademii Medycznej w Poznaniu

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że zmarła nasza Koleżanka

śp. MARIA TOMALIK

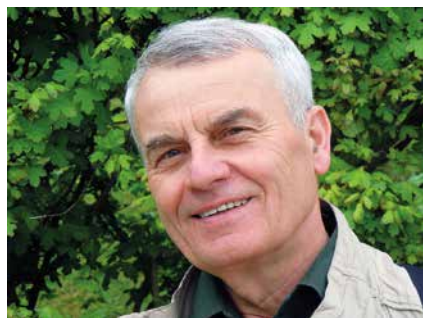
specjalista chorób wewnętrznych, medycyny pracy,
anestezjologii i reanimacji

**Rodzinie i Bliskim
wyrazy szczerego współczucia**

składa
w imieniu Koleżanek i Kolegów z Delegatury WIL
w Ostrowie Wlkp.
lek. dent. Wiesław Wawrzyniak
Wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej WIL

Wiersze

RYSZARD KRAWIEC

Schody

Jedne są z nami już od życia zarania,
Inne wymyślone zostały dla wygody –
To taka równia pochyła, stopniowana,
Maszyna prosta. Nazywa się schody!

W uchu, w ślimaku
Bez zakręconych schodów bębenka
I przedsonka nie staniesz, nie słyszysz,
Jak brzmi miłosna słowika piosenka.
Pozostajesz leżący, bierny i w ciszy...

La Scala w sztuce –
Schody są częste w operetce i w kinie,
Choćby Odeskie w „Świat się śmieje” –
Stąd pamięć o pancerniku Potiomkinie,
Także Casino de Paris oraz rewii dzieje.

Schodami też
Są stopnie naszej zawodowej kariery,
Czasem nierównej (oby szły do góry!),
Schody Kapitolińskie – tu będę szczerzy –
Dla mnie to przejaw artyzmu i kultury.

W uczuciach
Do serca wybranki schody są strome,
Zaś u sercowców wywołują zadyszkę,
Dlatego wymyślono schody ruchome.
I nie są to ich zastosowania wszystkie.

Bo
Ponoć częste chodzenie po schodach
(Czego dowodzą badania naukowe
I to może być tego wiersza esencją)
Wzmaga przepływ krwi przez mózgowie,
Chroniąc w ten sposób przed demencją.

R. Krawiec
15.04.2023

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1233-2216 Nakład 14710 egz. Numer zamknięto: (23 maja 2023)

WIELKOPOLSKA
IZBA
LEKARSKA

Wydawca:
Wielkopolska Izba Lekarska

Redaktor naczelny:
Przemysław Ciupka, tel. 783 999 190, przemyslaw.ciupka@wil.org.pl

Kolegium redakcyjne:
Szczepan Cofta, Anna Kurhańska-Flisykowska, Mateusz Szulca,
Andrzej Piechocki, Daria Springer

Adres redakcji:
ul. Nowowiejskiego 51, 61-734 Poznań, tel. 61 852 58 60
www: wil.org.pl, e-mail: izba@wil.org.pl

Konto WIL: PKO BP SA 4. Oddział w Poznaniu
45 1020 4027 0000 1102 0404 3501

Ogłoszenia:
Anna Grzesiak, anna.grzesiak@wil.org.pl

Opracowanie i druk:
TERMEDIA Wydawnictwo Medyczne, ul. Kleberga 2, 61-615 Poznań,
tel./fax +48 61 822 77 81, termedia@termedia.pl, www.termedia.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i zmiany tytułów.
Niezamówionych artykułów redakcja nie zwraca.
Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

55-lecie Absolutorium Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologii 1962–1968 Akademii Medycznej w Poznaniu

Drodzy Koledzy – Komitet Organizacyjny zaprasza na **Zjazd Absolwentów „55 lat po studiach”**, który odbędzie się **30.09.2023 (sobota) o godz. 12:30 w Sali Lubrańskiego UAM w Poznaniu** (obok Auli Uniwersyteckiej).

Koszt uczestnictwa: absolwent – 300 zł, osoba towarzysząca – 200 zł.

Zgłoszenia (wraz z opłatą) należy przekazać do 10.06.2023 r.

na konto nr: **82 1240 6579 1111 0011 2432 6953** z dopiskiem „55 lat po”.

W imieniu organizatorów Ala i Andrzej

PRZYCHODNIA LEKARSKA „MEDICUS” W SZAMOTUŁACH PRZYJMIE DO PRACY LEKARZY:

- medycyny rodzinnej i internistę
- oraz lekarzy w trakcie specjalizacji

Warunki finansowe i formy zatrudnienia do uzgodnienia
tel. 602 137 296; 604 421 363

NZPOZ MED LAMP w Sierakowie Wlkp.

przyjmie do pracy

**LEKARZY – PEDIATRĘ,
LEKARZA MEDYCYNY RODZINNEJ, INTERNISTĘ**

Warunki pracy do uzgodnienia. **Tel. 509 517 208**

Przychodnia Specjalistyczno-Rehabilitacyjna z POZ „USI-MED” mieszcząca się w centrum Poznania

Zatrudni **LEKARZA SPECJALISTĘ** z medycyny rodzinnej lub internistę (również w trakcie specjalizacji) do pracy w POZ, z możliwością tworzenia listy aktywnej pacjentów. Zapewniamy atrakcyjne warunki finansowe!

Zachęcamy do składania swoich CV za pośrednictwem maila: przychodnia@usi.com.pl.
A wszelkie informacje uzyskacie Państwo pod nr tel. 510-230-400

PEDIATRA

szuka pracy na terenie Poznania
(Winograd i Piątkowa)

Proszę o kontakt po godz. 19.00. **Tel. 603 503 585**

Sprzedam

GABINET STOMATOLOGICZNY

w Pobiedziskach (25 km od Poznania),
nowoczesny, w pełni i doskonale prosperujący od 20 lat
Tel. 533-222-203

Dyrektor Wielkopolskiego Centrum Neuropsychiatrycznego w Kościanie

zatrudni **LEKARZA**

kierującego całodobowym oddziałem psychiatrycznym

Kontakt: e-mail: kd@wcn-koscian.pl, **65 511 51 08**

W związku z dynamicznym rozwojem Szpitala Pomnik Chrztu Polskiego w Gnieźnie poszukuje do współpracy lekarzy:

ANESTEZJOLOGÓW posiadających specjalizację lub rezydentów po II roku specjalizacji - praca na Bloku Operacyjnym

CHIRURGÓW posiadających specjalizację lub rezydentów IV roku

Zainteresowanych zapraszamy do kontaktu:

- Biuro Dyrekcji tel. 61 222 83 00,
- Kadry i Placę tel. 61 222 8 307

email: kadry.place@szpitalpomnik.pl

ZAPRASZAMY DO DIAGNOSTYKI
W 3D I FOV OD 3x4 cm DO 20x20 cm

Poznań Pon-Pt 9-19

ul. GROCHOWSKA 45A / ul. OBORNICKA 291 / ul. RATAJE 166 LOK. 13

Rejestracja tel. 577 488 788

Pobierz lub zamów skierowania na www.bezpiecznatomografia.pl

Konsultacje z oprogramowania 3D i współpraca tel. 601 724 032

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jarocinie

zatrudni **LEKARZA DENTYSTĘ**
do pracy w Poradni w ramach kontraktu z NFZ
Warunki do uzgodnienia. **Tel.: 601 884 081**

EDU WIL – marka szkoleniowa Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

konferencje • szkolenia • kursy • warsztaty
hybrydowo, stacjonarnie lub online

Poznaj nasze wydarzenia na eduwil.pl

X OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA PUŁAPKI CODZIENNEJ PRAKTYKI LEKARSKIEJ

POZNAŃ | 8–9 WRZEŚNIA 2023

KIEROWNIK NAUKOWY
prof. dr hab. n. med. Leszek Czupryniak

SZCZEGÓŁY I REJESTRACJA

100-LECIE

Powstania Pierwszej w Polsce
Kliniki Ortopedycznej

POZNAŃ, 21 WRZEŚNIA 2023

WWW.100KLINIKAORT.PL

XL DNI ORTOPEDYCZNE

Polskiego Towarzystwa
Ortopedycznego i Traumatologicznego

POZNAŃ, 22–23 WRZEŚNIA 2023

WWW.DNIORTOPEDYCZNE2023.PL

ORGANIZATOR

TERMEDIA

NOWE TRENDY W MEDYCYNIE
WWW.TERMEDIA.PL